

ВИСОКА МЕДИЦИНСКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
„МИЛУТИН МИЛАНКОВИЋ“

КЊИГА ПРЕДМЕТА ЗА ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
СТРУКОВНИ ТЕРАПЕУТ

САДРЖАЈ:

ПРВА ГОДИНА

Анатомија	3
Физиологија	4
Биомеханика	5
Социјална медицина	6
Примењена медицинска етика	7
Енглески језик	8
Менаџмент у здравству	9
Основи андрагогије у здравству	10
Патологија	11
Кинезиологија	12
Клиничка фармакологија	13
Основи клиничке медицине	14
Здравствено васпитање	15
Здравствено законодавство	16
Клиничка летња стручна пракса 1	17

ДРУГА ГОДИНА

Општа кинезитерапија	18
Општа физикална терапија	19
Хирургија са ортопедијом	20
Здравствена нега у рехабилитацији	21
Медицинска рехабилитација	22
Медицинска рехабилитација у педијатрији	23
Медицинска рехабилитација у геријатрији	24
Неурологија	25
Клиничка физикална терапија 1	26
Клиничка кинезитерапија 1	27
Основи радне терапије	28
Биолошке основе понашања	29
Клиничка летња стручна пракса 2	30

ТРЕЋА ГОДИНА

Психологија личности са менталном хигијеном	31
Психијатрија	32
Протетика и ортотика	33
Клиничка физикална терапија 2	34
Клиничка кинезитерапија 2	35
Методологија истраживања у рехабилитацији	36
Медицинска психологија са неуропсихологијом	37
Кинезиотејпинг	38
Физиотерапија у спорту	39
Психологија бола	40
Информатика са статистиком у здравству	41
Клиничка летња стручна пракса 3	42
Завршни рад	43

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: АНАТОМИЈА			
Наставник: Арса Ј. Минић			
Сарадник: Вукан Т. Бабић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Циљ предмета је да се студенти упознају са основама нормалне грађе и облика људског тела, топографским регионима и њиховим клиничким значајем, као и да овладају анатомском терминологијом.			
Исход предмета: Проучавањем топографске и системске анатомије студенти стичу знања о скелетотопским и синтопским односима органа сагледавајући људско тело као целину, састављену од појединих, међусобно повезаних система. Усвајањем анатомске терминологије студенти ће бити оспособљени за даље праћење стручних предмета чију основу представља ова базична морфолошка наука.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Основни анатомски термини, предели и делови тела; Увод у остеологију, миологију, артрологију, неурологију и ангиологију; Рука (кости, зглобови, мишићи, судовно-живчани елементи); Нога (кости, зглобови, мишићи, судовно-живчани елементи); Грудни кош (кости, зглобови, мишићи, судовно-живчани елементи, срце, срчана кеса, душник, душнице, плућа и плућна марамица; средогруђе: подела и садржај); Трбух (зидови, перитонеум, желудац, танко и дебело црево, јетра, жучни путеви, гуштерача, слезина, бубрег, мокраћни путеви, надбубрежна жлезда, велики крвни судови и живци трбушне дупље); Карлица (коштани систем, зглобови, мишићи, мокраћна бешика, ректум, анални канал, мушки и женски полни органи); Глава и врат (кости, зглобови, мишићи, судовно-живчани елементи, лимфатици, топографски простори главе и врата, органи главе и врата); Чула и морфологија ЦНС-а.			
<i>Практична настава</i>			
Обрада претходно поменутих поглавља са акцентом на топографским регијама од клиничког значаја.			
Литература:			
Основна:			
1. Чукурановић, Р., Павловић, С., Стефановић, Н., Антић, С., Васовић, Љ., Арсић, С. (2008). Анатомија човека - за студенте струковних студија. Ниш.			
2. Миловановић, Н. (2006). Анатомија човека. Висока медицинска школа: Ћуприја.			
Допунска:			
3. Витошевић, З., Бабић, З., Филиповић, Т., Ђукић – Маџут, Н. (2008). Практикум – Анатомија човека, Косовска Митровица.			
4. Бошковић, М. (2005). Анатомија човека. Медицинска књига Београд-Загреб: Београд.			
Број часова активне наставе: 60 (3+1)	Теоријска настава: 45	Практична настава: 15	
Методe извођења наставе			
Интерактивна теоријска настава и вежбе, консултације и колоквијуми. Коришћење скелета, мулажа, анатомских атласа и видео презентација које приказују људско тело.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 0 - 50	Завршни испит	Поена 0 - 50
активност у току предавања	15	писмени испит	50
вежбе	15		
колоквијум-и	20		

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ФИЗИОЛОГИЈА			
Наставник: Нина Б. Букановић Сарадник: Ива М. Бубало			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Циљ предмета је разумевање нормалног функционисања људског организма и механизма биолошке регулације, како би се објаснили и схватили процеси који доводе до настанка болести.			
Исход предмета: Знање стечено на предмету Физиологија оспособљава студента да: <ul style="list-style-type: none"> - разуме начин одвијања физиолошких процеса у организму, - повезује функције више различитих система, - схвати механизме настајања различитих патолошких процеса. 			
Садржај предмета <u>Теоријска настава:</u> Увод у физиологију. Хомеостаза. Телијска физиологија. Телесне течности. Типови транспорта. Физиологија екситабилних ткива. Физиологија крви. Физиологија кардиоваскуларног система. Физиологија респираторног система и плућне циркулације. Физиологија уринарног система. Ацидо-базна равнотежа. Физиологија дигестивног система. Енергетски метаболизам. Физиологија ендокриног система. Репродуктивна физиологија. Општи принципи неурофизиологије. Сензорни ситем. Чула. Моторни ситем. Лимбичке функције и церебрални кортекс. <u>Практична настава:</u> Акциони потенцијал. Мишићна контракција. Одређивање броја еритроцита, одређивање хематокрита и концентрације хемоглобина у крви. Релативна и апсолутна леукоцитарна формула. Одређивање крвне групе ОАБ система. Аускултација срчаних тонова. Анализа ЕКГ-а. Мерење артеријског крвног притиска. Спирометрија. Клинички важни клиренси. Ацидо-базна равнотежа. Одређивање базалног метаболизма. Испитивање рефлекса. Презентација семинарских радова.			
Литература 1. Мујовић, В. (2012). Медицинска физиологија. Београд: Фондација Солидарност Србије. Допунска: 2. Митровић Д. и сарадници (2009). Основи физиологије човека. 5. издање. Београд: Д. Митровић.			
Број часова активне наставе: 60 (3+1)	Теоријска настава: 45	Практична настава: 15	
Методe извођења наставе: Интерактивна теоријска и практична настава уз коришћење видео презентација, семинари, колоквијуми, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 0 - 40	Завршни испит	Поена 0 - 60
активност у току предавања	5	тест	30
вежбе	5	усмени испит	30
колоквијум-и	20		
семинарски рад	10		

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: БИОМЕХАНИКА			
Наставници: Раде Д. Бабовић, Срећко Т. Потих			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Циљ предмета: Савладавање основних биомеханичких својства и закона кретања живих бића, примењивих у свакодневној пракси.			
Исход предмета: Упознавањем са биомеханичким законима студент ће добити основу за разумевање кинезилогије и кинезитерапије. Наведена знања ће бити примењива у рехабилитацији пацијената са различитим поремећајима и студент ће бити оспособљен да демонстрира научено.			
Садржај предмета:			
<i>Теоријска настава</i>			
Основе биомеханике, закони класичне механике, Њутнови закони, врсте полуга, систем полуга, елементи локомоторног система, биомеханичка грађа костију, биомеханичка грађа зглобова, биомеханичка грађа мишића, биомеханика течности.			
<i>Практична настава.</i>			
Обрада предходно обрађених поглавља кроз вежбе и практичну наставу. Демонстрација и рад у групама (студенти вежбају једни на другима, увежбавање путем модела).			
Литература:			
Основна:			
1. Симоновић, Ј., Вуковић, Ј., Ристановић, Д., Радовановић, Р., Попов, Д. (2000). Биофизика у медицини. Београд: Медицинска књига.			
2. Јевтић, М. (2004). Biomehanika lokomotornog sistema. Kragujevac: Medicinski fakultet.			
Број часова активне наставе:	Теоријска настава:	Практична настава:	
75 (2+3)	30	45	
Остали часови : 0			
Методе извођења наставе:			
Предавања, вежбе, консултације, семинарски радови и 40 сати стручне праксе кроз рад у групи.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 0-50	Завршни испит	Поена 0-50
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	20		
семинарски рад	20		

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: СОЦИЈАЛНА МЕДИЦИНА			
Наставник: Гордана С. Арсић Комљеновић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Циљ предмета: Усавршавање струковног терапеута у области социјалне медицине. Усавршавање примене принципа и одговарајуће методологије у социјалној медицини. Овладавање терапеутским процедурама које се односе на социјалну медицину. Усавршавање вештина неопходних за квалитетан здравствено-васпитни и едукативни рад у рехабилитацији. Оспособљавање терапеута за једноставна истраживања у области рехабилитације, а у домену социјалне медицине.			
Исход предмета: Студент је оспособљен да прати проблематику у области социјалне медицине и правремено предлаже одговарајуће програме. Студент је такође оспособљен да, заједно са осталим члановима тима, спроводи методе здравственог васпитања и едукације. Студент је оспособљен и да врши једноставна истраживања у области социјалне медицине.			
Садржај предмета: <u>Теоријска настава</u> Предмет, садржај и метод рада у социјалној медицини. Методологија истраживања у социјалној медицини. Теоријски концепт здравља. Промоција здравља. Васпитање за здравље. Систем здравствене заштите. Здравствено стање становништва. Превенција обољевања. Социјално медицинска обољења. Индикатори здравственог стања. Фактори ризика по здравље. Хронична незаразна обољења. Здравствена политика. Оцена здравственог стања. Планирање и програмирање здравствене заштите. Евалуација здравствених програма. <u>Практична настава.</u> Рад у малим групама, демонстрације и увежбавање процедура у социјалној медицини.			
Литература: Основна: 1. Анђелски, Х., Арсић Комљеновић, Г. (2015). Социјална медицина са здравственом статистиком и биоинформатиком. Београд: Висока медицинска школа струковних студија Милутин Миланковић. Допунска: 2. Јањић, М. и сарадници (2016). Социјална медицина и медицинска екологија. Београд: Висока медицинска школа струковних студија Милутин Миланковић.			
Број часова активне наставе: 45 (3+0)	Теоријска настава: 45	Практична настава: 0	
Методе извођења наставе: Наставничково излагање, Power point презентације, повезивање теорије са примерима из праксе, активно учествовање студената у виду дискусија, семинарских радова, доласка на консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
семинарски рад	20	усмени испит	30

Студијски програм : Струковни терапевт			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ПРИМЕЊЕНА МЕДИЦИНСКА ЕТИКА			
Наставник: Тања Љ. Иланковић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 2 ЕСПБ			
Услов: Нема услова.			
Циљ предмета Циљ изучавања наставног програма из предмета Медицинска етика је оспособљавање студената за препознавање етичких дилема у здравству, начина за њихово превенирање и решавање уз познавање етичких теорија и кодекса професионалне етике.			
Исход предмета Студенти ће бити упознати са психичким аспектима међуљудских односа у друштву и развиће способност адекватног препознавања моралних проблема, усвојити заклетве и кодексе медицинске етике, као писана упутства за морално понашање у пракси. Студент ће бити у стању да реши многобројне етичке проблеме до којих може доћи у раду у здравственој установи и са пацијентима уопште.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општи појмови о етици, етика као филозофска дисциплина, психолошки приступ моралу, историјат етичког учења и теорија о моралу, заклетве и модерни кодекси, мере превенције кршења кодекса, различита етичка питања у здравству (аутономија, поверљивост, компетенција, информисана сагласност, поштовање права пацијента, заштита достојанства, биоетичка питања, искоришћавање пацијената, професионални односи са пацијентима и колегама, организациона етика, брига о себи, итд.), разлози са неетичко понашање и пут доношења етичких одлука.			
Литература: Миловановић, Д. (1979). Медицинска етика. Зајечар: РО за графичко-издавачку делатност. Удружење дипломираних физиотерапеута Србије (2014). Етички кодекс. Нови Сад: УДФС. Друштво физиотерапеута Србије (2007). Етички кодекс. Београд: ДФС. Допунска: Поповић, Б. (1973). Увод у психологију морала. Београд: Научна књига.			
Број часова активне наставе: 45 (3+0)	Теоријска настава: 45	Практична настава: 0	
Методе извођења наставе Предавања, видео презентације експеримената, разматрање примера етичких дилема у области здравства, групна дискусија, дебата, консултације, есеји.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 0-40	Завршни испит	Поена 0-60
предавања	35	писмени испит	60
есеј	5		

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			
Наставник: Јелена П. Секулић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Циљ предмета: Оспособљавање студената за интерперсоналну комуникацију са страним пацијентима, овладавање стручном терминологијом на енглеском језику у области медицине, као и развијање компетентности студената за употребу стручне литературе на енглеском језику, уз унапређење све четири језичке вештине.			
Исход предмета: Студент ће бити у стању да: -Разуме садржај прилагођених стручних текстова после неколико слушања -Употребљава сложене изразе и реченице како би представио свакодневне активности, догађаје, себи блиске личности, ситуације -Попуњава разне врсте формулара где се траже лични подаци -Пише стручне извештаје и осталу медицинску документацију на енглеском језику -Састави текст о одговарајућој теми -Користи садржаје медијске продукције намењене учењу страног језика			
Садржај предмета <u>Теоријска настава</u> Обнављање граматичких категорија енглеског језика, повезивање са функцијама. Граматичке категорије. Глаголи – глаголска времена, садашња, прошла и будућа, инфинитив, партицип и герунд. Именице. Заменице. Придеви. Прилози. Управни и неуправни говор. Кондиционал. Пасивне реченице. Функције на енглеском језику. <u>Практична настава.</u> Читање и превод стручних текстова. Читање и дискутовање дијалога. Симулација дијалога – ситуација у медицинском контексту. Граматичке вежбе – глаголска времена, сложене граматичке конструкције, пасив, кондиционал, управни и неуправни говор. Попуњавање медицинских формулара. Давање упутстава, описивање, молбе, захтеви, изражавање личног става, упоређивање, препоруке, дискутовање. Лексички фонд стручног језика.			
Литература: Основна: 1. Чикара, Т. (2011). Expressing Medicine. Београд: Висока медицинска школа струковних студија Милутин Миланковић. Допунска: 2. Драговић, Р. (2005). Енглески за здравствене раднике. Београд: Научна КМД.			
Број часова активне наставе: 75 (2+3)	Теоријска настава: 30	Практична настава: 45	
Методe извођења наставе Теоријска настава – наставничко излагање, РРТ презентације, активно учествовање студената у виду дискусија, семинарских радова или презентација, консултације у току семестра, колоквијум као вид праћења усвајања знања. Практична настава – вежбе у групама, пролазак кроз искуство и опажање интеракција у стварним или zamiшљеним ситуацијама, играње улога, студије случаја, превођење стручне литературе са енглеског на српски и обрнуто, дискусије о ставовима и искуствима, интерактивно праћење видео серије „ER“ са енглеским преводом. Студенти ће обрађивати чланке из савремених британских и америчких медицинских часописа, пратиће најновија достигнућа у медицини и користити интернет као додатни извор информација. У оквиру практичних вежби комуникације студенти ће увежбавати попуњавање медицинске документације на енглеском језику.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 0 - 50	Завршни испит	Поена 0 - 50
активност у току предавања	10	писмени испит	0 - 50
вежбе	10		
колоквијум-и	20		
семинарски рад	10		

Студијски програм: Струковни терапевт			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: Менаџмент у здравству			
Наставник: Мирјана М. Шијан Гобелјић			
Сарадници: Милош З. Тошић, Биљана В. Мартиновић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Стицање знања о основним дефиницијама и појмовима менаџмента, владање вештинама за примену у здравственим установама, функције менаџмента, истраживања и унапређење квалитета услуга и упознавање модела организационе службе на макро и микро нивоима.			
Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени за колаборативни рад, дефинисање функција менаџмента и спровођења истих у пракси, као и да у својој служби унапреде организацију, да уоче проблеме у организацији и реше их.			
Садржај предмета			
<u>Теоријска настава:</u>			
Дефинисање менаџмента и здравственог менаџмента, Општи аспекти и развој менаџмента и здравственог менаџмента, Функције менаџмента, Комуникација, Конфликт и менаџмент конфликта, Доношење одлука и решавање проблема, Колаборација сарадња и тимски рад, Вођство, лидерство и надзор, Предуслови за успешан менаџмент, Достигнућа проблеми и дилеме здравственог менаџмента, Менаџмент на појединим нивоима здравствене заштите (здравственог система), Очекивања од унапређења менаџмента, Едукација/образовање из здравственог менаџмента, Међународна здравствена сарадња.			
<u>Практична настава:</u>			
Практично упознавање са потребама организације службе, Одлучивање у служби, Кадровска политика и њена организација, Радна мотивација и врсте мотивација, Групни и тимски рад- карактеристике, Циљ комуникације, Спровођење контроле и мониторинга у здравственим установама.			
Литература			
1. Јоксимовић О, Вујовић С. (2005). Увод у менаџмент у здравству. Београд: Мегатренд универзитет. Допунска:			
2. Мићовић П. (2000). Менаџмент здравствених система. Београд: Европски центар за мир и развој.			
Број часова активне наставе: 45 (2+1)	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15	
Методe извођења наставе: ППТ презентације, рад у групама, израда семинарских радова, консултације, колоквијум, дебате о примерима из праксе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 0-50	Завршни испит	Поена 0-50
активност у току предавања	10	усмени испит	50
вежбе	10		
колоквијум-и	20		
семинарски рад	10		

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ОСНОВИ АНДРАГОГИЈЕ У ЗДРАВСТВУ			
Наставник: Јасмина Р. Радојловић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Циљ предмета: Упознавање студената са предметом андрагогије и теоријским основама образовања одраслих, усвајања знања и искуственог учења.			
Исход предмета: Студент је оспособљен да стечена знања, вештине и технике примени и укључи у процес рехабилитације пацијената и да прати ефекат процеса рехабилитације са здравствено- андрагошког аспекта.			
Садржај предмета			
<u>Теоријска настава</u>			
Појам андрагогије у области здравства. Андрагогија слободног времена. Појам слободног времена код здравствених радника. Основи социјалне психологије у области здравства. Појам група и интеракцијских односа у здравству. Социјална патологија. Перманентна едукација здравствених радника и стално усавршавање. Породична андрагогија. Онлајн образовање здравствених радника. Андрагогија, комуникација и медији. Масовни медији и улога здравствених радника.			
<u>Практична настава.</u>			
Рад у групи и дебате о едукацији, слободном времену, формирању и мењању ставова, грешкама у социјалној перцепцији, масовним медијима и сл.			
Литература:			
1. Медић, С. (1993). образовање и социјализација одраслих. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.			
2. Рот, Н. (2010) Основи социјалне психологије. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.			
Број часова активне наставе: 45 (2+1)	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15	
Методe извођења наставе			
Теоријска настава - усмено излагање наставника , ППТ презентације, дискусија			
Практична настава - приказ случајева из праксе, демонстрација вештина, семинарски радови, дебате.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 0-40	Завршни испит	Поена 0-60
активност у току предавања	15	усмени испит	60
вежбе	15		
семинарски рад	10		

Студијски програм:Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ПАТОЛОГИЈА			
Наставник: Арса Ј. Минић			
Сарадник: Вукан Т. Бабић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Циљ предмета: Упознавање студената са морфолошким променама у људском организму насталих под дејством различитих штетних агенаса, а који су сврстани у поглавље опште патологије и специјалне-органске-системске патологије.			
Исход предмета: Реализовати такав ниво знања код студената из предмета патологија који ће им омогућити базичан стручни приступ праћења наставе из свих клиничких предмета. Студент ће бити у стању да повеже узроке, механизме развоја, главне клиничке особине, микроскопске промене и биолошко понашање болести.			
Садржај предмета			
<u>Теоријска настава</u>			
Подразумева предавања из опште патологије са посебним акцентом на подручја запаљења, регенерације, трансплатације и онкологије.			
Други део теоријске наставе подразумева предавања из најзначајнијих медицинских феномена везаних за органске системе у нашем организму, посебно за кардиологију, пулмологију, гастроентерологију, хепатологију, нефрологију, гениталну патологију, остеопатологију и патологију централног нервног система.			
<u>Практична настава</u>			
Обрада претходно наведених области уз коришћење видео презентација.			
Литература:			
1. Татић, В. (1999). Патологија. Београд: Елит Медика.			
Допунска:			
2. Минић, А. (2011). Патологија, уџбеник за студенте високих школа и факултета, Београд: Аутор.			
Број часова активне наставе: 60 (3+1)	Теоријска настава: 45	Практична настава:15	
Методе извођења наставе:			
Аудиовизуелни метод преношења знања, вежбе, консултације, колоквијум, семинарски радови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 0-40	Завршни испит	Поена 0-60
активност у току предавања	10	писмени испит	60
вежбе	10		
колоквијум-и	10		
семинарски рад	10		

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: КИНЕЗИОЛОГИЈА			
Наставници: Сандра Н. Иланковић, Сања М. Ђукић Сарадник: Слободан С. Суботић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Циљ предмета је да обезбеди теоријску основу за успешно овладавање програмима свих предмета који су везани за рехабилитацију особа са поремећајима или обољењима локомоторног апарата.			
Исход предмета: Терапеути ће познавати сваки део састава апарата за кретање. Разликоваће врсте покрета у зглобовима, а умеће и да измере обим покрета сваког зглоба појединачно који има значај за кинезитерапијски третман. Разликоваће шта је фузиолошки, а шта функционални положај зглоба. Моћи ће да измере парцијалну и целу дужину горњих и доњих екстремитета. Познаваће сваки мишић у телу са свим својим припојима, инервацију и његову функцију. Познаваће разлику између скелетних мишића, глатких мишића и срчаног мишића и њихов значај за тело човека. Разликоваће и знати шта је концентрична, ексцентрична и статичка контракција мишића и ефекте контракција. Моћи ће да користе мануелни мишићни тест и оцене снагу мишића од 0-5.Разликоваће локални и општи мишићни замор. Терапеути ће бити оспособљени да самостално или као чланови тима процењују покрет у дијагностичке и терапијске сврхе.			
Садржај предмета			
<u>Теоријска настава</u> Историјат, Кинезиологија-дефиниција, предмет изучавања, Значај грађе човека у морфолошком, функционалном и биомеханичком смислу, Значај физике, биофизике и механике за изучавање начина извођења покрета и кретања тела, Неурофизиолошке основе вољног покрета и стварања моторних навика, Апарат за кретање, Централни нервни систем, Анализа покрета појединих сегмената.			
<u>Практична настава</u> Принципи мерења и тестирања функција апарата за кретање. Антропометрија, Стицање и усвајање терапеутских вештина у процени функционалних способности локомоторног апарата.			
Литература:			
1. Зеџ, Ж. (2000). Основи кинезиологије. Београд: Висока здравствена школа струковних студија.			
2. Николић, В. С. (2002). Процена снаге мишића – нога. Београд: Висока здравствена школа струковних студија.			
3. Николић, В. С. (2008). Процена снаге мишића – рука. Београд: Висока здравствена школа струковних студија.			
Број часова активне наставе: 90 (3+3)	Теоријска настава: 45	Практична настава: 45	
Остали часови: 105			
Методe извођења наставе			
Предавања уз ППТ презентације, практична настава, стручна пракса у трајању од 105 сати, консултације и семинарски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 0-50	Завршни испит	Поена 0-50
активност у току предавања	20	практични испит	20
практична настава	20	усмени испит	30
семинарски рад	10		

Студијски програм: Струковна физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: КЛИНИЧКА ФАРМАКОЛОГИЈА			
Наставник: Јелена К.Кордић Бојиновић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Циљ предмета: упознавање студената са пореклом, саставом, физичким и хемијским особинама лекова, са општим принципима фармакодинамике, фармакокинетике и основним принципима испитивања лекова и са главним и нежељеним дејствима лекова. У специјалној клиничкој фармакологији студенти се упознају са употребом лекова у терапији појединих обољења.			
Исход предмета: Оспособљавање студената да усвајањем основних знања о фармакокинетици и фармакодинамици, те индикацијама и контраиндикацијама за примену одређених група лекова, као и главним и нежељеним дејствима лекова, међусобним интеракцијама међу самим лековима, као и интеракцијама са састојцима хране и супстанцијама из спољне средине које различитим путевима доспевају у организам, утицају патолошких стања и болести на дејство лекова, специфичностима фармакотерапије у педијатријској, геријатријској популацији и за време трудноће, знањем о значају величине примењене дозе и правилног режима дозирања, допринесу рационалној фармакотерапији.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Општа фармакологија: Увод у фармакологију, предмет и задатак фармакологије; Фармакокинетика - транспорт лека кроз телесне мембране, ресорпција лекова, расподела лекова у организму, биотрансформација лекова, излучивање лекова; Дејство лекова на организам (Фармакодинамика) - врсте и карактеристике дејства, Механизам дејства – рецептори, јонски канали, Дозе и дозирање лекова, Однос између дозе и ефекта; Примена лекова код деце, Примена лекова у gravidитету, Примена лекова код старијих особа.			
Специјална фармакологија: Фармакологија аутономног (вегетативног нервног система): Холинергички лекови (са директним и индиректним дејством), Антихолинергички лекови (антимускарински лекови, ганглијски блокатори, релаксанти), Адренергички лекови (катехоламини, адренергички вазоконстриктори, адренергички бронходилататори, адренергички стимуланси ЦНС-а), Адренергички блокатори (адренергички алфа-блокатори, адренергички бета-блокатори). Фармакологија централног нервног система: Неуролептици (антипсихотици), Антидепресиви, Анксиолитици (седативи) и хипнотици, Општи анестетици, Локални анестетици, Лекови у терапији паркинсонизма и других поремећаја покрета, Лекови против бола (опиоиди-наркотички аналгетици, антипиретички аналгетици-ненаркотички аналгетици), Нестероидни антиинфламаторни лекови. Фармакологија кардиоваскуларног система: Лекови у терапији срчане инсуфицијенције (диуретици, кардиотонички гликозиди), Антиаритмијски лекови, Антихипертензивни лекови (диуретици, бета-блокатори, калцијумски антагонисти, АЦЕ-инхибитори, антагонисти рецептора за ангиотензин II), Лекови против ангине пекторис (органиски нитрати, бета-блокатори, калцијумски антагонисти), Диуретици. Фармакологија крви и ткива; Фармакологија воде и електролита; Имунофармакологија - имunosупресивни и имуностимулативни лекови; Фармакологија дигестивног тракта - фармакотерапија пептичког улкуса, терапија дијареје, антиеметици, дигестиви, стимуланси и депресори апетита, лаксанти лекови; Фармакологија респираторног тракта - кисеоник, експекторантни лекови, муколитици; Фармакологија витамина - витамин А, витамин Д, витамин Е, витамин Ц, витамини Б-комплекса, општи принципи примене витамина у терапији, антивитамици; Фармакологија хормона - механизам деловања хормона и примена; Антиинфективни лекови; Хемиотерапија малигнух обољења; Антисептици и дезинфицијенси; Клиничка токсикологија - најчешћа класична тровања.			
<i>Практична настава</i>			
Рецепт и начини прописивања лекова (магистрални, официнални и готови лекови); Начини примене лекова; Однос дозе и ефекта - пуни и парцијални агонисти; Антагонизам. Холинергички и антихолинергички лекови, Адренергички и антиадренергички лекови (директно регистровање артеријског крвног притиска мачке). Релаксанти лекови - периферни: недеполаризујући (галамин, неуромишићни препарат, пацов) и деполаризујући (сукцинилхолин, кунин, фасцикулације) и централни (бензодиазепини-диазепам, мишеви, лоша координација покрета; Каталепсија проузрокована антипсихотичима (пацов); Хипнотички ефект бензодиазепина (бели миш); Антиконвулзивно дејство барбитурата (пацов), Стрихнинске конвулзије (бели миш). Дејство лекова на срце: Оглед по Лангендорфу на изолованом срцу кунини (амплитуда спонтаних контракција срца, фреквенција рада срца, коронарни проток, адреналин, ацетилхолин, атропин, дигитоксин). Фармакогенетика; Терагогени ефекти талидомида.			
Литература:			
Основна:			
1. Варагић, В. М., Милошевић, М. П. (2008). <i>Фармакологија</i> . Београд: Елит Медика.			
Допунска:			
2. Кажичић, Т. (1995). Готови лекови – приручник за фармакотерапију. Београд: Златни пресек.			
Број часова активне наставе: 60 (3+1)	Теоријска настава: 45	Практична настава: 15	
Методe извођења наставе: Интерактивна теоријска настава и вежбе са видео материјалима, семинарски рад, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 0 - 40	Завршни испит	Поена 0 - 60
активност у току предавања	10	усмени испит	60
вежбе	10		
семинарски рад	20		

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ОСНОВИ КЛИНИЧКЕ МЕДИЦИНЕ			
Наставник: Александар Ј. Давидовић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 8			
Циљ предмета: Омогућити студентима да упознају, науче и усвоје: методологију испитивања клиничких болесника, основе лабораторијских и додатних клиничких испитивања, као и клиничку слику болести кардиоваскуларног система, респираторног тракта, бубрега и уринарног тракта, гастроинтестиналног тракта, хематопоезног система, ендокриног система, метаболизма и неправилне исхране, мишићно-скелетног система и имунолошког система.			
Исход предмета: Студент ће након положеног испита имати темељно основно теоријско знање из горе наведених области клиничке медицине, као основу за даља проучавања и сазнања у току студија и рада; моћи ће да препозна најзначајније интернистичке болести у току клиничких вежби и рада; усвајиће интернистички методолошки приступ болеснику при истраживању и дијагностиковању болести. Умеће да опише, објасни и примени методологију клиничког испитивања болесника. Биће оспособљен да делује унутар здравственог тима са развијеним професионалним односом и одговорношћу, као и да спроводи здравствено-васпитни рад.			
Садржај предмета: Методологија испитивања клиничког болесника; Основе лабораторијских и додатних испитивања; Клиничка слика болести кардиоваскуларног система, респираторног, бубрега и уринарног система, гастроинтестиналног, хематопоезног, ендокриног система, поремећаји метаболизма и неправилне исхране, мишићно-скелетног система и имунолошког система. Практична настава садржајно прати теоријску и обавља се на клиничким одељењима наставних база.			
Литература: 1. Тодоровић, Л. (2016). Интерна медицина. Београд: Висока медицинска школа Милутин Миланковић. Допунска: 2. Купр, М. А., Chatton, М. Ј. (1991). Интерна медицина – савремена дијагностика и лечење. Београд: Савремена администрација.			
Број часова активне наставе: 90		Теоријска настава: 45	Практична настава: 45
(3+3) Остали часови: 105			
Методe извођења наставе: Теоријска настава: наставничко излагање, ППТ презентације, активно учествовање студената у виду дискусија, семинарских радова или презентација, консултације у току семестра, колоквијуми, праћење усвајања знања. Практична настава: вежбе на клиничким одељењима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 0-50	Завршни испит	Поена 0-50
активност у току предавања	10	усмени испит	50
практична настава	10		
колоквијум	20		
семинарски рад	10		

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ			
Наставник: Гордана С. Арсић-Комљеновић, Јасмина Р. Радојловић			
Сарадник: Стефан Д. Микић, Милијана Т. Петровић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Циљ предмета: Усавршавање основних терапеутских знања и вештина у области примене метода здравственог васпитања. Стицање знања и вештина о савременим стремљењима у здравственом васпитању. Овладавање терапеутским процедурама, неопходним у делатности примене здравственог васпитања. Оспособљавање терапеута за праћење одговарајућих метода здравственог васпитања.			
Исход предмета: Оспособљавање студената на унапређењу и промоцији здравља, као и за спровођење здравственог васпитног рада у примарној здравственој заштити.			
Садржај предмета:			
<u>Теоријска настава</u>			
Развој и циљ здравственог васпитања, Место здравственог васпитања у здравственој заштити, Субјекти за деловање здравственог васпитања, Формални облици заједнице за здравствено васпитање, Принципи здравствено – васпитног програма, Здравствено васпитање у здравственим установама примарне здравствене заштите, Здравствено васпитање у стационарним здравственим установама, Здравствено васпитање у заједници.			
<u>Практична настава</u>			
Планирање и програмирање здравственог васпитања, Индивидуалне методе здравственог васпитања, Групне методе здравственог васпитања, Средства масовних комуникација у здравственом васпитању.			
Литература:			
1. Анђелски, Х., Арсић Комљеновић, Г. (2015). Социјална медицина са здравственом статистиком и биоинформатиком. Београд: Висока медицинска школа струковних студија Милутин Миланковић.			
Допунска:			
2. Јовановић, М. и сарадници (1984). Програмирање и организација здравственог васпитања у основној школи. Београд: Завод за унапређење васпитања и образовања.			
Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15	
45 (2+1)			
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, консултације, семинарски радови			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 0-50	Завршни испит	Поена 0-50
активност у току предавања	10	усмени испт	50
практична настава	10		
колоквијум-и	20		
семинарски рад	10		

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ЗДРАВСТВЕНО ЗАКОНОДАВСТВО			
Наставник: Гордана С. Арсић Комљеновић, Мирко В. Кулић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Циљ предмета: Упознавање студената са општим појмовима у здравственом законодавству кроз различита законска правила чији је објекат здравље човека и здравствена заштита са мерама и активностима.			
Исход предмета: Студенти ће научити основне појмове из закона и организације, као и да поступају у складу са одговорностима које намеће одговарајући професионални ниво. Познаваће и примењивати законе и подзаконске акте којима се регулишу права и обавезе корисника и даваоца у систему здравствене заштите.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Савремена здравствена заштита (важни појмови за здравствено законодавство). Здравствено законодавство – основни појмови. Управљање системом здравствене заштите. Финансирање здравствене заштите. Здравствено законодавство у Републици Србији. Здравствено законодавство и Европска унија. Процеси хармонизације-прилагођавање законодавства у области здравља и здравствене заштите стандардима ЕУ. Људска права и вредности у здравственој заштити и права и дужности пацијената. Заштита на раду. Кривична дела у вези са обављањем здравствене делатности.			
<i>Практична настава</i>			
Анализа закона и стратегија, дискусија о актуелним темама из области здравственог законодавства, као и примерима из праксе.			
Литература:			
Основна:			
1. Тимотић, Б., Анђелски, Х. (2015). Здравствено законодавство. Београд: Висока медицинска школа струковних студија Милутин Миланковић.			
Допунска:			
2. Карлазић, К. (2003). Основна знања о уставном уређењу, радним односима, прописима о здравственој заштити, здравственом осигурању и пензијском и инвалидском осигурању. Београд: Секција опште медицине српског лекарског друштва.			
Број часова активне наставе: 45 (2+1)	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15	
Методe извођења наставе			
Предавања и вежбе са ППТ презентацијама, семинарски рад, студентске презентације и дебате о важним питањима и примерима из праксе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 0-40	Завршни испит	Поена 0-60
активност у току предавања	15	писмени испит	60
вежбе	15		
семинарски рад	10		

Студијски програм: Струковни терапевт	
Врста и ниво студија: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ, СТУДИЈЕ ПРВОГ НИВОА	
Назив предмета: Клиничка летња стручна пракса 1	
Наставници задужени за организацију стручне праксе: Раде Д. Бабовић, Игор П. Поповић, Саша Р. Милићевић, Марија Б. Ђорђевић	
Број ЕСПБ: 5	
Услов: Одслушани предмети прве године	
Циљ Циљ стручне праксе је усвајање и самостално извођење физиотерапијских знања и вештина. Струковни терапевт ће у оквиру стручне праксе овладати вештинама за тимски рад и сарадњу са стручњацима из свих релевантних струка у постизању стручних и научних циљева здравствене заштите.	
Очекивани исходи Струковни терапевт ће након обављене стручне праксе имати усвојена знања и вештине за рад у ужем стручном подручју физиотерапије, самосталну и одговорну примену уже стручног подручја физиотерапије, укључивање у процес планирања, организовања и вођења физиотерапијске праксе унутар установа здравствене заштите и рехабилитације, учествовање у стручним пројектима који се баве применом физиотерапијских програма, метода и концепата.	
Садржај стручне праксе	
Биомеханика	140
Кинезиологија	140
Број часова	280
Методe извођења Методe извођења су проблемска настава, дискусија, демонстрација. Увeжбавање вештина кроз практичан рад у непосредном контакту с болесником под надзором, кроз рад у групи, рад у пару и самосталан рад.	
Оцена: Студент добија у школи упут за обављање клиничке праксе, са којим се јавља у одговарајућу здравствену установу где ће је обавити. По завршетку стручне праксе студент предаје наставнику задуженом за реализацију стручне праксе дневник стручне праксе са описом активности које је обављао током трајања стручне праксе, односно потврду да је пракса обављена. Наставник својим потписом у индексу верификује да је студент успешно обавио стручну праксу уз стицање одговарајућег броја ЕСПБ, што омогућује студенту да уз остале потписе овери одговарајући семестар.	

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ОПШТА КИНЕЗИТЕРАПИЈА			
Наставник: Сандра Н.Иланковић, Сања М. Ђукић			
Сарадници: Слободан С.Суботић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 7			
Циљ предмета је усвајање знања и вештина неопходних у рехабилитацији особа са повредама или обољењима локомоторног апарата као и да упознају и усвоје диференцијацију пасивне и активне кинезитерапије и њене примене.			
Исход предмета: Терапеути ће разликовати како се кинезитерапија спроводи помоћу медицинске гимнастике, спорта, терапије радом (функционалне, окупационе, предпрофесионалне и професионалне) и хидрокинезитерапије (у базену, Хабард кади, локалним купкама). Познаваће главна и помоћна средства кинезитерапије и опрему коју сала за кинезитерапију треба да садржи. Знаће да разликују њено деловање на локомоторни, респираторни, кардиоваскуларни, ендокрино-метаболички, гастроинтестинални и нервни систем. Примењиваће пасивне, активне и комбиноване технике кинезитерапије. Умеће да примене статичку и динамичку анализу постуре тела. Моћи ће да за циљ кинезитерапијског третмана поставе максимално искоришћавање свих потенцијала пацијента ради што бржег и бољег опоравка пацијента. Студенти ће бити оспособљени да самостално или као чланови тима примењују методе и технике кинезитерапије у циљу рехабилитације пацијената са оштећењем или обољењем локомоторног апарата.			
Садржај предмета			
<u>Теоријска настава</u> Историјат, Кинезитерапија-предмет изучавања, Рефлексна активност, постуралне рефлексне реакције, Мишићни тонус, Врсте покрета у односу на сложеност, учешће воље и мишићну активност, Теорије и принципи психомоторног развоја од 0-18 година, Стимулација базичних и диференцираних моторних образаца, Методе пасивне и активне кинезитерапије, Хидрокинезитерапија, Ауторизоване технике кинезитерапије, Статичка и динамичка постура, Функционални статус пацијента.			
<u>Практична настава</u> Упознавање студената са наставном базом. Вештина корекције развојних поремећаја. Примена основних метода терапије покретом. Примена метода специјалних ауторизованих метода кинезитерапије. Процена функционалног статуса пацијента. Израда плана индивидуалног кинезитерапијског третмана.			
Литература: Vulović, D. (2001). Osnovi kineziterapije 1. Beograd: Klinika za rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“. Vulović, D. (2005). Osnovi kineziterapije 11 – manuelna masaža. Beograd: Klinika za rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“. Adler, S. S., Beckers, D., Buck, M. (1999). PNF u praksi. Beograd: Tehniss.			
Број часова активне наставе: 90 (3+3)	Теоријска настава: 45	Практична настава: 45	
Методе извођења наставе Предавања укључују више облика пленарног рада: наставничково излагање, студентске презентације и дискусије о темама из области обрађених у оквиру наставног програма. Вежбе подразумевају увежбавање вештина из одређених процедура дијагностике и терапије у кинезитерапији. Методе – интерактивна настава, предавања и вежбе, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	Практични испит	30
практична настава	20	Теоријски испит	20
семинарски рад	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....)			

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ОПШТА ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЈА			
Наставник: Сандра Н. Иланковић, Сања М. Ђукић			
Сарадници: Слободан С. Суботић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 7			
Циљ предмета је да упозна студенте са физичким карактеристикама и физиолошким основама деловања физичких агенаса на људски организам, индикацијама и контраиндикацијама као и принципима и техникама примене физикалних агенаса у области фото, термо, хидро, механо и електротерапије и магнетотерапије.			
Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да усвојено знање о врстама физикалних агенаса, њиховим физичким и биолошким карактеристикама и индикацијама и контраиндикацијама за њихову примену као и техникама примене. Студенти ће бити оспособљени за правилно, самостално руковање средствима и апаратима за апликацију физикалних процедура.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјат физикалне медицине. Место физикалне терапије у процесу рехабилитације и терапеута у рехабилитационом тиму. Подела физикалне терапије. Термотерапија. Фототерапија. Механотерапија. Магнетотерапија. Балнеотерапија. Таласотерапија. Хидротерапија. Електротерапија. Улога терапеута у заузимању ктивног става пацијента према обољењу. <i>Практична настава</i> Упознавање студената са наставном базом. Терапијска примена термотерапије, посупак по завршеној припреми, грешке у раду. Техника примене електротерапије, припрема апарата, контрола исправности, припрема пацијента. Фототерапија-припрема пацијента, техника одређивања индивидуалне осетљивости (биодоза), техника општег и локалног зрачења. Извори магнетотерапије, техника рада и правилна примена. Практични аспекти дозирања у физикалној терапији. Најчешће ознаке на апаратима и у литератури.			
Литература: Jevtić, M. (1999). Fizikalna medicina i rehabilitacija. Kragujevac: Medicinski fakultet. Kunej, D., Stanković, T. (2000). Praktikum fizikalne terapije. Beograd: Medicinski fakultet. Михајловић, В. (2015). Бол – физиотерапијски приступ. Подгорица – Београд: Унирекс.			
Број часова активне наставе: 90 (3+3)	Теоријска настава: 45	Практична настава: 45	
Остали часови: 120			
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације и други облици наставе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	Практични испит	30
практична настава	10	Писмени испит	40
семинарски рад	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....)			

Студијски програм : Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ХИРУРГИЈА СА ОРТОПЕДИЈОМ			
Наставник: Предраг М. Бојовић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Циљ предмета да се студент упозна са обољењима и повредама главе и врата, са обољењима и повредама грудног коша, са обољењима и повредама срца, са обољењима и повредама једњака, дијафрагме и органа ГИТ-а, да се упозна са килама предњег трбушног зида, да се упозна са обољењима и повредама урогениталног тракта, са обољењима и повредама ендокриног система, са обољењима коштанозглобног система, са основама минимално инвазивне, једнодневне и амбулантне хирургије.			
Исход предмета: По завршетку наставе од студената се очекује: <ul style="list-style-type: none"> - да познају обољења и повреде главе и врата и хируршко лечење, - да познају обољења и повреде грудног коша и хируршко лечење, - да познају обољења и повреде срца и хируршко лечење, - да познају обољења и повреде једњака, дијафрагме и органа ГИТ-а и хируршко лечење, - да познају обољења и повреде хепато-било-панкреатичног стабла и хируршко лечење, - да познају киле предњег трбушног зида и хируршко лечење, - да познају обољења и повреде урогениталног тракта и хируршко лечење, - да познају обољења и повреде ендокриног система и хируршко лечење, - да познају обољења и повреде крвних судова и хируршко лечење, - да познају обољења коштанозглобног система и хируршко лечење, - да познају основе минимално инвазивне хирургије, - да познају основе организације једнодневне и амбулантне хирургије 			
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> Општа хирургија: Асепса и антисепса. Инфекције. Пропедевтика. Дијагностика. Хемостаза. Повреде. Ране. Шок. Реанимација. Аналгезија и анестезија. Специјална хирургија: Максифацијална хирургија, Неурохирургија, Торакална хирургија, Кардиохирургија, Вакуларна хирургија, Хирургија ендокриног система. Хирургија дигестивног система. Урологија. Ортопедија и трауматологија коштанозглобног система. Хирургија дојке. Минимално инвазивна хирургија. Једнодневна и амбулантна хирургије			
Литература: Предраг М. Бојовић Хирургија са ортопедијом ауторизована скрипта за студенте високе струковне медицинске школе. ВСМШ “М.Миланковић“ Београд Sekulić, S. (2007). Abdominalna hirurgija. Novi Sad. Stepić, V. i sar. (2001). Ratna kirurgija. Beograd.			
Број часова активне наставе: 45 (3+0)	Теоријска настава: 45	Практична настава: 0	
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	10
колоквијум	20	усмени испит	50
семинарски рад	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....)			

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ЗДРАВСТВЕНА НЕГА У РЕХАБИЛИТАЦИЈИ			
Наставник: Раде Д. Бабовић, Сандра Н. Иланковић, Сања М. Ђукић, Сарадници: Томиславка Д. Годоровић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Циљ предмета: Студент треба да овлада специфичним знањима из области здравствене неге у рехабилитацији на свим нивоима здравствене заштите и развије поглед на савремену негу.			
Исход предмета: Оспособљеност студента за практичну примену специфичних знања и вештина до нивоа самосталне и међузависне примене у тимском раду.			
Садржај предмета <u>Теоријска настава</u> Дефиниција здравља, здравствене заштите и здравствене неге. Здравствена нега у примарној, секундарној и терцијерној здравственој заштити. Специфичности рехабилитационе неге. Болесничка јединица, опрема и помагала. Пријем болесника са нарушеном функционалном способношћу, процена функционалне независности. Положај болесника у постељи, промена положаја, позиционирање, превентивно корективна помагала. Тимски рад, делокруг рада тима за негу. Едукација пацијента и породице за активну партиципацију у нези. Стандардни поступци неге у спровођењу терапијских процедура у лечењу, нези и рехабилитацији болесника. Стратегија превенције декубиталних улцера. Нега код пацијената са повишеним тонусом и контрактурама. Тренинг мокраћне бешике и црева. Вертикализација, трансфери. Заштитни положаји код медицинског особља. <u>Практична настава</u> Упознавање са структуром и организацијом рада здравствених установа. Кућни ред, визита, посета. Пријем болесника на рехабилитацију. Вежбање вербалне и невербалне комуникације. Мерење функционалне независности болесника. Специфични поступци неге у превенцији инактивитета. Тренинг мокраћне бешике и црева. Едукација и поступци за примену заштитних положаја.			
Литература: Конјикић, В., Коцев, Н.(2005). Здравствена нега у процесу рехабилитације. Београд: Ћигоја. Роповић, Д. (2009). Основни принципи обућавања хода са помагалима. Ниш.			
Број часова активне наставе: 60 (2+2)	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Остали часови: 45			
Методe извођења наставе: Предавања са дискусијом, демонстрација, индивидуални и групни практичан рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	Писмени испит	20
практична настава	20	Усмени испит	30
семинарски рад	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....)			

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета МЕДИЦИНСКА РЕХАБИЛИТАЦИЈА			
Наставник: Сандра Н. Иланковић, Сања М. Ђукић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Циљ предмета: Да упозна студенте са идејом и филозофијом рехабилитације, са местом и улогом у здравственој заштити и друштву у целини. Да студент упозна основе медицинске рехабилитације у свим гранама медицине.			
Исход предмета: Након положеног испита студенти ће разумети значај и важност тимског рада у рехабилитационом тиму. Разумеће појмове недостатак, неспособност и хендикеп и потребе пацијената који их имају. Разумеће проблеме са којима се инвалиди сусрећу у свакодневном животу и друштвене баријере које их спутавају у функционисању. Разликоваће примарну, секундарну и терцијалну здравствену заштиту и њен значај за здравље. Поседоваће теоретско знање о основама медицинске рехабилитације у свим гранама медицине.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
А) Медицинска рехабилитација – појам, дефиниција и методе			
а) медицинска рехабилитација – инвалидност и њена превенција			
б) медицинска рехабилитација (општи део), циљеви и задаци, израда плана мед. рех., организација рада, нега, физикална терапија, терапија радом, примена ортотских и протетских помагала, помоћ инвалиду у решавању социјалних проблема, психолошки аспекти инвалидности, нови трендови у медицинској рехабилитацији у свету			
Б) Професионална и психосоцијална рехабилитација - фазе професионалне рехабилитације, значај поновног запошљавања инвалида, психосоцијални аспекти рехабилитације			
Медицинска рехабилитација деце са моторичким поремећајима			
- медицинска рехабилитација и хабилитација деце са оштећењем ЦНС и ПНС			
- медицинска рехабилитација деце са конгениталним аномалијама локомоторног апарата			
- медицинска рехабилитација деце са оштећењем мишића			
Медицинска рехабилитација одраслих			
- медицинска рехабилитација особа после оштећења ЦНС и ПНС			
- медицинска рехабилитација особа после повреде локомоторног апарата			
- медицинска рехабилитација после ампутације екстремитета			
- медицинска рехабилитација реуматичних болесника			
- медицинска рехабилитација кардиоваскуларних болесника			
- медицинска рехабилитација пулмолошких болесника			
- медицинска рехабилитација гастроентеролошких, уролошких и гинеколошких болесника			
- медицинска рехабилитација у геријатрији			
Литература:			
Jović, S. (2011). Medicinska rehabilitacija osoba sa motoričkim poremećajima. Beograd: Klinika za rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“.			
Борис Недвидек: Основи физикалне медицине и медицинске рехабилитације, Медицински факултет, Нови Сад, 2003.			
Raičević, A. B. (2004). Neuroortopedija i neurorehabilitacija. Beograd: Zadužbina Andrejević.			
Број часова активне наставе: 60 (4+0)	Теоријска настава: 60	Практична настава: 0	
Методе извођења наставе:			
Предавања, презентације, семинарски рад, студентске презентације и дискусије о важним питањима			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
теоријска настава	20	писмени испит	60
семинарски рад	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....)			

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: МЕДИЦИНСКА РЕХАБИЛИТАЦИЈА У ПЕДИЈАТРИЈИ			
Наставник: Војислав Д. Лекић			
Сарадник: Дијана В. Оташевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Циљ предмета: Упознавање и усвајање знања из основа физиотерапије у педијатрији-специфичности хабилитације и рехабилитације у дечјем узрасту у различитим стањима и обољењима.			
Исход предмета: Након положеног испита студенти треба да: <ul style="list-style-type: none"> - стекну основно теоријско и практично знање за извођење терапеутских вежби - постану непосредни извршиоци свих процедура физикалне терапије код деце - спроводе радну терапију - учествују у тимском раду - поседују способност евалуације функције локомоторног апарат - препознају ев. Компликације у току спровођења терапије - поседују дозу оптимизма, подстрека и мотивације у контакту са пацијентом и његовим окружењем 			
Садржај предмета			
<u>Теоријска настава</u> Болести и стања која доводе до различитих функционалних испада и онеспособљености у дечијем узрасту. Посебан осврт на најчешћа ортопедска и неуролошка обољења која се јављају у дечијем узрасту.			
<u>Практична настава.</u> Рад у мањим групама и индивидуално са различитим патолошким стањима у складу са теоријском наставом.			
Литература:			
Основна:			
1. Савић К, Миловановић А. Рехабилитација деце и омладине. Нови Сад: Ортомедикс, 2007.			
2. Kineziterapija u pedijatriji Leposava Jovanovic Beograd 2000			
3. Kosta Savić Rehabilitacija dece i omladine. ORTOMEDICS 2007			
Број часова активне наставе: 45 (2+1)	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15	
Остали часови: 45			
Методe извођења наставе: Предавања (ниво информација) Практична настава: Вежбе (ниво демонстација) и практична настава (увежбавање вештина)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	20	Практични испит	20
практична настава	20	Теоријски испит	20
колоквијум-и	10		
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....)			

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: МЕДИЦИНСКА РЕХАБИЛИТАЦИЈА У ГЕРИЈАТРИЈИ			
Наставник: Саша Р. Милићевић			
Сарадник: Томиславка Д. Тодоровић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
<p>Циљ: Стицање знања о принципима медицинске рехабилитације у геријатрији. Усвајање знања о процени функционалног стања, специфичним методама, дозирању и сачињавању програма медицинске рехабилитације код појединих обољења у геријатрији. Упознавање делокруга рада физиотерапеута и клиничке области у којима се тај рад реализује код старијих особа (ортопедија и трауматологија, реуматологија, неурологија, кардиологија, пулмологија). Упућивање у тимски рад и у различитим организационим јединицама: у амбулантно-диспанзерским, амбулантно-патронажним, болничким и клиничким установама, у центрима за рехабилитацију и у установама социјалне и социјално-здравствене заштите.</p> <p>Упознавање специфичности функционалне процене, мерних инструмената и тестова за утврђивање поремећаја функције локомоторног система, нервног система и принципи сачињавања физикалног плана, као и знање и вештине неопходне за планирање, програмирање и непосреду реализацију програма.</p>			
Исход предмета: Овладавање вештинама процене и избором усвојених техника у процесу решавања обољења из појединих области (ортопедија, трауматологија, неурологија, реуматологија) у геријатрији.			
Садржај предмета			
<u>Теоријска настава</u>			
<p>Ортопедија и трауматологија (Spondylarthrosis, стање након уградње вештачког кука или другог зглоба,повреде). Реуматизам. Неурологија. Кардио-васкуларна обољења (рехабилитација након срчаног инфаркта, повишен притисак) Обољења дисајних органа и рехабилитација. Проблеми везани за урогенитални систем у геријатрији. Шећерна болест код старијих особа и могућности рехабилитације. Рехабилитација старијих особа након ампутације екстремитета. Рехабилитација старијих особа са сензорно-моторичким дефектом. Психоорганички синдром и рехабилитација. Рехабилитација старијих особа са поремећајем равнотеже. Рехабилитација непокретних особа.</p>			
<u>Практична настава</u>			
<p>Обухвата примену савладаних техника у индикованом подручју, а на основу ординираниог плана лечења који је у складу са документацијом и налогом лекара.</p> <p>Студент под контролом наставника планира и спроводи рехабилитационе процедуре, прати ефекте, прилагођава реакцијама пацијента, евалуира ефекте, води комуникацију са пацијентом и члановима тима. Током вежби студент се припрема за самосталну, правилну примену процедура код одређених обољења или стања.</p>			
Литература:			
Основна:			
Jevtić, M. (1999). Fizikalna medicina i rehabilitacija. Kragujevac: Medicinski fakultet.			
Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15	
45 (2+1)			
Остали часови: 45			
Методe извођења наставе			
Теоријска настава - усмено излагање, видео (power point) презентација, дискусија.			
Практична настава - вежбе, приказ пацијента, демонстрације вештина, семинарски радови, усвајање вештина			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	практични испит	20
практична настава	20	усмени испит	30
семинарски рад	20		

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: НЕУРОЛОГИЈА			
Наставник: Вера В. Цвијановић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Циљ предмета је да се студенти упознају са патоанатомским и патофизиолошким променама у централном и периферном нервном систему, као и са клиничком сликом, дијагностичким процедурама и принципима лечења неуролошких болести.			
Исход предмета: Оспособљавање студената да препознају неуролошке болести, разумеју принципе дијагностичких процедура и терапијске приступе у лечењу неуролошких болести.			
Садржај предмета:			
<i>Теоријска настава</i>			
Студенти се на теоријској настави упознају са грађом и функционалном организацијом централног и периферног нервног система, начином испитивања неуролошких болесника, неуролошким прегледом, дијагностичким методама у неурологији, као и патолошким променама у случају лезије централног и периферног моторног неурона, сензитивних путева, церебелума, екстрапирамидног система, карактеристикама мишићних поремећаја као и поремећајима виших кортикалних функција. Такође, упознају се са оштећењем и болестима периферног нервног система, епилепсијама, главобољама, интракранијалним и туморима у спиналном каналу, повредама главе и кичмене мождине, поремећајима свести, деменцијама, цереброваскуларним болестима, екстрапирамидним, демјелинизационим, запаљенским болестима нервног система, као и дегенеративним и мишићним болестима.			
<i>Практична настава</i>			
Практична настава се изводи на неуролошком одељењу уз демонстрацију свих неуролошких поремећаја и обољења који су обухваћени планом и програмом предавања.			
Литература:			
Radojčić, B. (2006). Klinička neurologija. Beograd: Elit Medica.			
Број часова активне наставе: 45 (3+0)	Теоријска настава: 45	Практична настава: 0	
Методe извођења наставе:			
Теоријска настава - одржава се у виду предавања преко видео презентација.			
Практична настава - одржава се на неуролошком одељењу са приказом неуролошких случајева, демонстрацију неуролошког прегледа и дијагностичких процедура у неурологији.			
Семинарски рад - списак семинарских радова.			
Колоквијум - списак колоквијума.			
Консултације - једном недељно у договореном термину.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	Писмени испит	60
практична настава	10		
колоквијум	10		
семинарски рад	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд...)			

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: КЛИНИЧКА ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЈА I			
Наставник: Саша Р. Милићевић, Игор П. Поповић			
Сарадници: Марија Б. Ђорђевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 8			
Циљ предмета: Упознавање студента са основним принципима примене физикалних агенаса у клиничкој пракси. Омогућавање студентима увид у примену различитих физикалних агенаса и њихове комбинације код различитих патолошких стања. Подразумева упознавање кроз теорију и практичан рад са пацијентима који имају последице различитих обољења или повреда и савлађивање апликације свих индикованих физикалних процедура у различитим фазама лечења и рехабилитације.			
Исход предмета: Усвојена теоријска знања о основним принципима избора и примене физикалних агенаса у клиничкој пракси, могућности комбиновања различитих физикалних агенаса у циљу ефикаснијег лечења. Усвојена теоријска знања о основним карактеристикама најчешћих неуролошких, хируршко ортопедских и реуматолошких обољења и повреда, индикацијама и контраиндикацијама примене појединих физикалних агенаса код различитих патолошких стања. Обученост за апликацију физикалних процедура са свим доступним, индикованим техникама физикалне терапије код наведених категорија болесника.			
Садржај предмета:			
<i>Теоријска настава</i>			
Историјски преглед примене физикалне терапије код различитих патолошких стања. Основни принципи избора и примене физикалних агенаса у клиничкој пракси. Индикације и контраиндикације за комбиновање различитих физикалних агенаса. Реуматизам. Дефиниција. Класификација реуматских болести. Запаљенски реуматизам, фебрис реуматика, реуматоидни артритис. М. Behterew, инфламаторна системска обољења, дегенеративни реуматизам периферних зглобова (коксартрозе, гонартрозе), дегенеративни реуматизам кичменог стуба (Цервикални синдром, Лумбални синдром), Дискус хернија Л5/С1. Синдром болног рамена. Гихт. Остеопороза. Физикална терапија оштећења периферног моторног неурона. Оштећење pleksusa brachialis-a. Оштећење радијалног нерва. Оштећење nervusa medijana. Синдром карпалног тунела, оштећење улнарног нерва, оштећење фашијалног живца. Периферна парализа фашијалног нерва (Беллова парализа), неуралгија nervusa trigeminosa. Повреде меких ткива, контузија, дистензија и руптура мишића, лигамената и тетива, дисторзија зглобова (угануће зглобова), угануће ножног зглоба, луксација зглобова. Коштани преломи. Прелом радијуса на типичном месту, прелом потколенице. Судеков синдром.			
Спортске повреде, повреде мишића, миозитис, мишићни катер, рауматске повреде мишића. Повреде тетива, руптура тетива, хроничне лезије тетива, тендовагинитис, ентезитис. Повреде зглобова, контузија зглоба, дисторзија зглоба, луксација зглобова, посебне повреде зглобова, повреде костију, преломи костију, авулзијски преломи.			
<i>Практична настава.</i>			
Обухвата примену савладаних техника у индикованом подручју, а на основу ординираних плана лечења који је у складу са документацијом и налогом лекара.			
Студент под контролом наставника планира и примењује физикалне агенсе, прати ефекте, прилагођава реакцијама пацијента, евалуира ефекте, води комуникацију са пацијентом и члановима тима. Током вежби студент се припрема за самосталну, правилну примену процедура код одређених обољења или стања: реуматидни артритис. М. Behterew, дегенеративни реуматизам периферних зглобова, дегенеративни реуматизам кичменог стуба, Дискус хернија Л5/С1, Ванзглобни реуматизам. Гихт. Остеопороза. Физикална терапија оштећења периферног моторног неурона. Оштећење pleksusa brachialis-a. Повреде меких ткива, дисторзија зглобова, луксација зглобова, коштани преломи. Пострауматски синдроми-			
Литература:			
Швиртлих, Л., Драгојловић Ружичић, Р. (2011). Клиничка физикална терапија I. Београд: Висока медицинска школа струковних студија „Милутин Миланковић“.			
Михајловић, В. (2015). Бол – физиотерапијски приступ. Подгорица – Београд: Унирекс.			
Број часова наставе: 120 (4+4)	Теоријска настава: 60	Практична настава: 60	
Остали часови: 105			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	Практични испит	20
практична настава	20	Усмени испит	30
семинарски рад	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....)			

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: КЛИНИЧКА КИНЕЗИТЕРАПИЈА 1			
Наставник: Раде Д. Бабовић, Игор П. Поповић			
Сарадник: Марија Б. Ђорђевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 8			
Циљ предмета: Стицање знања о принципима кинезитерапије, успостављање везе између патоанатомског супстрата и лечења покретом. Усвајање знања о процени функционалног стања, специфичним методама, дозирању и сачињавању програма кинезитерапије код појединих обољења. Упознавање делокруга рада физиотерапеута и клиничке области у којима се тај рад реализује: у ортопедији и трауматологији, педијатрији, реуматологији, неурологији, геријатрији. Упућивање у тимски рад и у различитим организационим јединицама: у амбулантно-диспанзерским, амбулантно-патронажним, болничким и клиничким установама, у центрима за рехабилитацију и у установама социјалне и социјално-здравствене заштите. Упућивање у процес планирања и у организације рада у рехабилитацији. Упознавање специфичности функционалне процене, мерних инструмената и тестова за утврђивање поремећаја функције локомоторног система, нервног система и принципе сачињавања кинезитерапијског плана, као и знање и вештине неопходне за планирање, програмирање и непосреду реализацију кинезитерапијског програма.			
Исход предмета: Овладавање вештинама процене и избором усвојених техника у процесу решавања обољења из појединих области (ортопедија, трауматологија, неурологија, реуматологија, геријатрија).			
Садржај предмета			
<u>Теоријска настава</u>			
Ортопедија-Телесни деформитети, узрок и подела деформитета. Криви врат, клиничке манифестације. Кинезитерапијски приступ, класични концепт, метода развојне кинезиологије. Процена функционалног стања. Кинезитерапијски приступ. Процена функционалног статуса. Постурални став, процена постуралног става, одржавање постуре. Равна леђа, процена функционалног статуса, кинезитерапија. Деформитети кичменог стуба, подела деформитета. Кифоза, класификација, програм кинезитерапије. Лордоза, подела, процена функционалног статуса, кинезитерапија. Клиничка слика и клиничка дијагноза. Кинезитерапија Конгениталне аномалије горњих екстремитета. Дечја церебрална парализа, класификација, евалуација детета са ДЦП. Неурофизиолошки аспекти. Тест развоја моторике. Порођајна парализа брахијалног сплета, подела, дијагностика, процена функционалног статуса. Кинезитерапија и евалуација третмана. Кинезитерапија мултипле склерозе и Паркинсонове болести. Квадриплегије, параплегије. Кинезитерапија у фази имобилизације и у фази мобилизације. Уролошки проблеми. Атонична мокраћна бешика. Кинезитерапија код оштећења ЦМН. Хемиплегија. Евалуација моторних образаца за планирање кинезитерапије. Технике третмана. Кинезитерапија дечје парализе у акутном стадијуму и у фази реконвалесценције. Миопатија, кинезитерапија. Краниocereбралне повреде. Кома. Poliomyelitis anterior acuta – процена функционалног статуса, кинезитерапија у акутној фази и у фази рековалесценције.			
<u>Практична настава</u>			
Обухвата примену савладаних техника у индикованом подручју, а на основу ординираниог плана лечења који је у складу са документацијом и налогом лекара. Студент под контролом наставника планира и спроводи кинезитерапију, прати ефекте, прилагођава реакцијама пацијента, евалуира ефекте, води комуникацију са пацијентом и члановима тима. Током вежби студент се припрема за самосталну, правилну примену процедура код одређених обољења или стања. Консултације и одбрана семинарских радова.			
Литература:			
Kineziterapija u pedijatriji Leposava Jovanovic Beograd 2000			
Jevtić, M. (1999). Fizikalna medicina i rehabilitacija. Kragujevac: Medicinski fakultet.			
M. Jevtić, Клиничка кинезитерапија, Медицински факултет, Крагујевац, 2001.			
Gazibara, J. (2002). Kineziterapijski program za osobe obolele od miastenije gravis. Zagreb: Medicinska naklada.			
Kosinac, Z. (2008). Kineziterapija sustava za kretanje. Zagreb: Gopal.			
Adler, S. S., Beckers, D., Buck, M. (1999). PNF u praksi. Beograd: Tehniss.			
Munjiza, M. (2005). Oboljenje kičmenog diska. Beograd: Elit Medica.			
Број часова активне наставе: 120 (4+4)	Теоријска настава: 60	Практична настава: 60	
Остали часови: 105			
Методe извођења наставе			
Предавања (ниво информација) Практична настава: Вежбе (ниво демонстрација) и (увежбавање вештина)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	практични испит	20
практична настава	20	усмени испит	30
семинарски рад	20		

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ОСНОВИ РАДНЕ ТЕРАПИЈЕ			
Наставник: Саша Р. Милићевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Циљ предмета: Упознавање са техникама и активностима радне терапије и њиховом применом у терапијске сврхе. Примена активности и техника са циљом: одржавања и повећања обима покрета, одржавања и јачања мускулатуре, побољшања координације укључујући и побољшање локомоторне координације. Посебан акценат се ставља на побољшавање функције шаке, на кинезиолошку анализу разних хватова и њихово усавршавање. Стицање знања о деловању разних облика радне терапије на личност пацијента.			
Исход предмета: Студент је способен да опреми просторију за извођење радне терапије, да изабере одговарајуће технике и материјале. Оспособљен је да процени функционални дефицит кроз сагледавање функционалног статуса, као и да адекватно дозира радну терапију кроз избор положаја за радну терапију, избор материјала и технике. Студент је оспособљен да стечена знања, вештине и технике радне терапије примени и укључи у процес рехабилитације пацијента и да прати ефекат радне терапије.			
Садржај предмета			
<u>Теоријска настава</u>			
Дефиниција. Историјат, значај и улога радне терапије у процесу рехабилитације. Циљеви, задаци и методе радне терапије. Подела радне терапије. Функционална, окупациона, супортивна, предпрофесионална и професионална радна терапија. Принципи радне терапије. Суштина и карактер савремене радне терапије. Тимски рад. Елементи планирања третмана у радној терапији: дијагноза, стадијум болести, локализација оштећења, функционални статус, терапијски циљеви, технике и материјали који се користе у радној терапији. Радна терапија у различитим животним добима (дечји узраст, адолесценти, зрело доба, "треће доба"). Дозирање, елементи и принципи дозирања у радној терапији. Принципи прогресивности. Амплитуда покрета. Елементи дозирања и технике за повећања амплитуде покрета у зглобовима. Координација покрета, поремећаји координације. Кинезиолошка анализа технике ткања, чворења, обраде дрвета. Развој хвата и функције руке. Врсте хватова. Технике и активности за покрете у зглобовима раменог појаса и горњих екстремитета. Анализа покрета код АСЖ (анализа узимања хране, облачења). Помагала. Подела помагала. Протезе. Ортозе. Помоћна средства (штап, штаке, инвалидска колица). Архитектонско-техничке адаптације. Потребне инвалидне дечије и омладине у процесу школовања. Предпрофесионална и професионална радна терапија. Радна способност и оцена радне способности. Преостале способности. Преостала радна способност. Радна способност инвалида. Одговарајући посао. Радна терапија у психијатрији. Индикације и контраиндикације. Значај радне терапије, услови, врсте материјала. Индивидуални и групни рад.			
<u>Практична настава</u>			
Опремање просторије за радну терапију у зависности од узраста пацијента. Играчке, машине, алати и материјали који се користе. Метода Монтесори. Врсте технике у радној терапији: седативне, стимулативне, дириговане, механичке, слободне и инвентивне. Колаж техника, линорез, рад са кожом, ткање и чворење на рамовима и разбојима, техника пирографије, обрада дрвета, техника таписерије, вез, макраме, рад са глином и сличним материјалима. Алати и материјали који се користе у појединим техникама, начини извођења, кинезиолошка анализа, циљеви појединих техника, дозирање и контраиндикације.			
Литература:			
1. С. Николић, Основи радне терапије, 2011, Београд			
Број часова активне наставе: 45 (2+1)	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15	
Методe извођења наставе:			
Теоријска настава - усмено излагање, видео (power point) презентација, дискусија. Практична настава - вежбе, приказ пацијента, демонстрације вештина, семинарски радови, усвајање вештина, дискусија.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	Писмени испит	50
вежбе	20		
семинарски рад	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....)			

Студијски програм : Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: БИОЛОШКЕ ОСНОВЕ ПОНАШАЊА			
Наставник: Никола М. Петровић, Нина Б. Ђукановић			
Сарадник : Санда З. Станковић, Бејан Р. Шаћири			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема услова.			
Циљ предмета Упознавање са биолошким основама понашања човека, односно разумевање органске основе психичких процеса и понашања, односа између грађе и функције делова нервног и ендокриног система с једне и доживљавања и понашања људи с друге стране.			
Исход предмета Студенти ће након одслушаних предавања и положеног испита бити у стању да разумеју биолошке основе понашања људи и утицај нервног и ендокриног система на емоције, моторику, опажање, памћење, спавање, психичке поремећаје и др. Такође, студенти ће бити у стању да примене технике брзе процене менталног статуса и да користе различите технике из бихејвиоралне терапије у раду са пацијентима.			
Садржај предмета <u>Теоријска настава</u> Неуроанатомске и неурофизиолошке основе понашања, неуротрансмитери, латерализација мозга, утицај повреда на мозак, биолошке основе емоција, моторичког понашања, опажања, памћења, свести и спавања, комуникације, психичких поремећаја, бихејвиорална генетика, биофидбек, бихејвиорална терапија. <u>Практична настава.</u> Прикази случајева из праксе, видео презентације и филмови, технике брзе процене менталног статуса, коришћење техника из бихејвиоралне терапије у пракси са пацијентима.			
Литература: Основна: Пинел, Ј.П.Ј. (2002) Биолошка психологија. Јастребарско: Наклада Слап. Допунска: Десимировић, В. (1997) Медицинска психологија са основама психопатологије. Београд: Наука. Ribarić, I. (2007). Ljudski um, svest i mozak. Beograd: Elit Medica. Туцић, Н., Матић, Г. (2002) О генима и људима. Београд: Центар за примењену психологију.			
Број часова активне наставе: 45 (2+1)	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, савладавање технике брзе процене менталног статуса, видео презентације и гледање филмова о биолошки условљеним психичким проблемима и болестима (нпр. Алцхајмерова болест), консултације, есеји.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
предавања	20	Писмени испит	60
вежбе	15		
есеј	5		

Студијски програм: Струковни терапевт	
Врста и ниво студија: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ, СТУДИЈЕ ПРВОГ НИВОА	
Назив предмета: Клиничка летња стручна пракса 2	
Наставници задужени за организацију стручне праксе: Раде Д. Бабовић, Игор П. Поповић, Саша Р. Милићевић, Марија Б. Ђорђевић	
Број ЕСПБ: 6	
Услов: Одслушани предмети друге године	
Циљ Циљ стручне праксе је усвајање и самостално извођење физиотерапијских знања и вештина. Струковни терапевт ће у оквиру стручне праксе овладати вештинама за тимски рад и сарадњу са стручњацима из свих релевантних струка у постизању стручних и научних циљева здравствене заштите.	
Очекивани исходи Струковни терапевт ће након обављене стручне праксе имати усвојена знања и вештине за рад у ужем стручном подручју физиотерапије, самосталну и одговорну примену уже стручног подручја физиотерапије, укључивање у процес планирања, организовања и вођења физиотерапијске праксе унутар установа здравствене заштите и рехабилитације, учествовање у стручним пројектима који се баве применом физиотерапијских програма, метода и концепата.	
Садржај стручне праксе	
Општа кинезитерапија	50
Општа физикална терапија	50
Здравствена нега у рехабилитацији	50
Медицинска рехабилитација	50
Клиничка физикална терапија 1	50
Клиничка кинезитерапија 1	50
Медицинска рехабилитација у педијатрији	30
Медицинска рехабилитација у геријатрији	30
Број часова, ако је специфицирано	360
Методe извођења Методe извођења су проблемска настава, дискусија, демонстрација. Увежбавање вештина кроз практичан рад у непосредном контакту с болесником под надзором, кроз рад у групи, рад у пару и самосталан рад.	
Оцена: Студент добија у школи упут за обављање клиничке праксе, са којим се јавља у одговарајућу здравствену установу где ће је обавити. По завршетку стручне праксе студент предаје наставнику задуженом за реализацију стручне праксе дневник стручне праксе са описом активности које је обављао током трајања стручне праксе, односно потврду да је пракса обављена. Наставник својим потписом у индексу верификује да је студент успешно обавио стручну праксу уз стицање одговарајућег броја ЕСПБ, што омогућује студенту да уз остале потписе овери одговарајући семестар.	

Студијски програм : Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета ПСИХОЛОГИЈА ЛИЧНОСТИ СА МЕНТАЛНОМ ХИГИЈЕНОМ			
Наставник: Никола М.Петровић			
Сарадници: Санда З.Станковић, Бејан Р. Шаћири			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ 3			
Циљ предмета стицање основних знања из психологије личности, полазећи од предмета и метода њеног изучавања, као и најпознатијих теорија личности, преко упознавања биолошких и социјалних основа развоја личности до упознавања сазнајних процеса и интелигенције, језика и комуникације, развојних фаза личности, мотивације, фрустрација, конфликта, емоција, као интегралних делова личности и завршним увидом у јединство личности, самосвест и зрелост личности. Циљ предмета је такође да омогући студентима да стекну уводна знања о основама менталне хигијене, упознајући предмет њеног изучавања, појам менталног здравља, проблематику превенције менталног здравља, поремећаје менталног здравља и његов третман.			
Исход предмета Да студенти усвоје теоријска знања из психологије личности и психологије менталног здравља и стекну практично примењива знања и вештине разумевања доживљавања и понашања, когнитивних процеса, емоционалних реакција, несвесних механизма унутар личности као и основне вештине пружања психолошке подршке пацијентима и сарадње са психологом.			
Садржај предмета <u>Теоријска настава</u> Предмет и методе изучавања психологије личности и менталне хигијене, Теорије личности, структура и динамика личности, Биолошке и социјалне основе личности, Сазнајни процеси као интегрални делови личности: опажање, пажња, учење, памћење, мишљење и интелигенција, Појам и врсте комуникације, поремећаји комуникације, правила ефикасне комуникације у медицинској пракси, Појам, врсте и хијерархија мотива, Емоције и емоционални развој, Развој личности, Јединство личности, самосвест, зрелост личности Појам менталног здравља и превенција менталних болести, Теорија животних криза, Психотерапија. <u>Практична настава.</u> Подразумева разматрање приказа пацијената и увежбавање психолошких вештина пружања емотивне подршке, гледање едукативних филмова.			
Литература Desimirović, V. (1997). Medicinska psihologija sa osnovama psihopatologije. Beograd: Nauka. Asen, E., Tomson, P. (2001). Porodična rešenja u praksi. Beograd. Rot, H. (2010). Psihologija ličnosti. Beograd: Zавод за уџбенике и наставна средства. Д.Колар, И. Видановић (2008). Ментална хигијена. Круг Комерц. Praper, P. (2013). Skupinska psihoterapija – Od teorije do znanosti. Slovenj, Gradec.			
Број часова активне наставе: 60 (3+1)	Теоријска настава: 45	Практична настава: 15	
Методе извођења наставе : предавања, вежбе, презентације, интерактивни рад и дебате, едукативни филмови, рад у групи, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
похађање и активност у току предавања	20	писмени испит	60
вежбе	15		
семинарски рад	5		

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ПСИХИЈАТРИЈА			
Наставник: Санда Ј. Рашковић Ивић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Циљ предмета: Упознавање са психијатријом као једним од врло важних клиничких предмета, који се бави проучавањем етиопатогенезе и лечења психичких поремећаја, са наглашеним холистичким приступом који се огледа у синтези био-психо-социјалних аспеката душевног поремећаја			
Исход предмета: Студент ће стећи опште психијатријске вештине, способност узимања анамнезе, процену психичког статуса, диференцијално дијагностички приступ решавању проблема, тумачење специфичних дијагностичких процедура и анализа, ефективно ће комуницирати са пацијентима и њиховим породицама, развити вештине за унапређење лечења, препознати најчешће менталне поремећаје, њихову тежину и клинички исход. Разумети поверљивост психијатријских дијагноза и законске одредбе у психијатријском лечењу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Медицинска психопатологија, дијагностика менталних поремећаја, биолошки приступ у психијатрији, динамска психијатрија, класификација душевних поремећаја, схизофрене психозе, поремећаји расположења, поремећаји суманутости, анксиозни поремећаји, психофизиолошки поремећаји, поремећаји личности, мождани органски психосиндром, интелектуални дефицити, болести зависности, дечија психијатрија, поремећаји спавања, психопатолошке реакције на стресне ситуације, посебни психијатријски синдроми, хитна стања у психијатрији, лиезон консултативна психијатрија, транскултурална психијатрија, епидемиолошки приступ у психијатрији, принципи организације психијатријске службе, судска психијатрија, терапија у психијатрији (биолошка, психотерапија..)			
Литература: Рашковић Ивић, С. (2016). Психијатрија. Београд: ВМШСС Милутин Миланковић. Kaličanin, P. (2002). Psihijatrija – opšti deo. Beograd: Elit Medica.			
Број часова активне наставе: 30 (2+0)	Теоријска настава: 30	Практична настава: 0	
Методе извођења наставе Предавања, консултације, семинарски радови и други облици наставе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	усмени испит	50
семинарски рад	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....)			

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ПРОТЕТИКА И ОРТОТИКА			
Наставник: Игор П. Поповић, Саша Р. Милићевић			
Сарадник: Марија Б. Ђорђевић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
<p>Циљ предмета је да омогући студентима да се упознају са:</p> <ul style="list-style-type: none"> – врстама патолошких и ортотичких средстава, – индикацијама код којих се ординирају протетичка и ортотичка средства, – функционалним дефицитима у зависности од нивоа ампутација, – методима ране мобилизације, – начинима обуке хода са протезом, – разним компликацијама које настају због коришћења протеза, – вођењем протетичке и ортотичке документације. 			
<p>Исход предмета: Након одслушања предмета студент ће бити обучен да препозна различите врсте протеза и ортоза. Биће у могућности да разуме проблематику особа са ампутацијом, а нарочито у домену активности свакодневног живота, квалитета живота и сл., да уме да спроведе функционалну процену способности пацијента и спроводи различите рехабилитационе технике у свом делокругу рада.</p>			
<p>Садржај предмета</p> <p><u>Теоријска настава</u></p> <p>У оквиру наставе овог предмета биће обрађене следеће тематске целине:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Увод у протетику и ортотику, историја, мултидисциплинарни приступ и актуелни правци. – Психо-социо-економски и медицински проблеми особа са ампутацијом. – Индикације за ампутацију, ампутационе технике. – Бандажирање ампутиционог патрљка класичним еластичним завојем и гипсаном бандажом. – Мерење дужине и обима ампутиционог патрљка. – Израда плана рехабилитације и његово извођење код особа са ампутацијом. – Оцена радне способности код ампутираних након спроведене рехабилитације. – Статичко-динамичко центрирање протеза, врста апарата и њихова намена. – Девиијације у ходу код ампутираних особа. Оспособљавање пацијената са ампутацијом доњих екстремитета. – Актуелни материјали за израду протетичких компоненти. – Основни принципи у прописивању ортотичких средстава за доње екстремитете. Индикације. – Ортотичка средства за поједине сегменте и цео горњи екстремитет. Индикације. – Врсте спиналних ортоза, подела. Основни саставни делови, индикације. <p><u>Практична настава.</u></p> <p>Елаборирање интеракције механичког и физиолошког система.</p> <p>Проверавање основних принципа ортотике са протетиком, болност, функционалност, испуњавање естетских захтева и минимума утрошка енергије при коришћењу. Практично демонстрирање средстава ортотике и протетике. Обука коришћења. Обука на пацијентима по групама. Активности свакодневног живота особа са ампутацијом. Кинезитерапија. физикална терапија, соматопедски третман особа са ампутацијом.</p>			
<p>Литература:</p> <p>Raičević, A. B. (2004). Neuroortopedija i neuror rehabilitacija. Beograd: Zadužbina Andrejević.</p> <p>Popović, D. (2009). Osnovni principi obučavanja hoda sa pomagalima. Niš.</p> <p>Ida Kovač (2004) Rehabilitacija i fizikalna terapija bolesnika sa neuromuskularnim bolestima. Загреб: Савез друштва дистрофичара.</p>			
Број часова активне наставе:	Теоријска настава:	Практична настава:	
60 (2+2)	30	30	
Остали часови: 75			
Методе извођења наставе:			
Монолошка, дијалогска, илустративно-демонстративна, метода практичног рада			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	Писмени испит	40
практична настава	20		
колоквијум	10		
семинарски рад	10		

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: КЛИНИЧКА ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЈА 2			
Наставник: Саша Р.Милићевић, Игор П. Поповић			
Сарадници: Марија Б. Ђорђевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 7			
Циљ предмета: Подразумева да се студентима омогући увид у примену различитих физикалних агенаса и њихове комбинације код различитих патолошких стања. Подразумева упознавање кроз теорију и практичан рад са пацијентима који имају последице различитих обољења или повреда и савлађивање апликације свих индикованих физикалних процедура у различитим фазама лечења и рехабилитације.			
Исход предмета: Усвојена теоријска знања о основним карактеристикама најчешћих обољења и повреда, индикацијама и контраиндикацијама примене појединих физикалних агенаса код различитих патолошких стања. Обученост за рад на апликацији физикалних процедура са свим доступним, индикованим техникама физикалне терапије код различите категорије болесника.			
Садржај предмета:			
<u>Теоријска настава</u>			
Физикални третман код оштећења централног моторног неурона: Хемиплегије и хемипарезе, параплегије и квадриплегије. Sclerosis multiplex. Паркинсонова болест. Целебрална парализа. Миопатије. Poliradiculoneuritis (Гилен Барев синдром).			
Физикални третман код болесника оболелих од интерних болести. Кардиоваскуларне болести: Увод. Инфаркт миокарда. Функционални тестови. Плућне болести. Функционални тестови. Физикална терапија код дијабетеса мелитуса.			
Физикална терапија у педијатрији. Специфичност рада са децом. Физикални тестови код дечијих болести. Конгениталне аномалије. Реуматизам у дечијем узрасту, оштећења рамено-живчаног сплета.			
Физикална терапија код оболелих од кожных болести. Подела. Dermatitis, Psoriasis. Ulkus cruris.			
Физикални третман код очних и ушних болести. Sinusitis. Otitis. Rinitis. Blefairitis.			
Физикална терапија гинеколошких обољења. Adnexitis, Parametritis. Стерилитет. Физикална терапија уролошких обољења. Nephrolithiasis. Cistitis chr. Prostatitis chr.			
<u>Практична настава</u>			
Подразумева рад у малим групама, обухвата примену савладаних техника у индикованом подручју, а на основу ординираниог плана лечења који је у складу са документацијом и налогом лекара. Терапијске апликације треба студенте да припреме за самосталну, правилну и стриктну примену код одређених обољења или стања: Болести централног и периферног нервног система. Интерне болести: Кардиоваскуларна обољења, обољења периферног крвотока, артеријског, венског и лимфног система, хронична неспецифична плућна обољења, функционални поремећаји гастроинтестиналног тракта. Физикална терапија у педијатрији. Реуматизам у дечијем узрасту, оштећења рамено-живчаног сплета.			
Физикална терапија у ванредним условима. Гинеколошка и урогенитална обољења. Неспецифична обољења гениталних органа жене (vulvitis, bartonilitis, colpitis, endocervicitis, endometritis, andeksitis, parametritis), обољења и компликације после порођаја, хронични urethritis, prostatitis и cistitis, менструални поремећаји. Оториноларинголошка обољења. Акутна и гнојна упала средњег уха, катарална запаљења носне слузнице, озена, хронична упала крајника, акутно запаљење слузнице грла, sinusitis acuta, sinusitis chronica. Офталмолошка и стоматолошка обољења.			
Литература:			
Jevtić, M, Vesović-Potić, V. (1997). Fizikalna medicina. Kragujevac: Medicinski fakultet.			
Jevtić, M. (1999). Fizikalna medicina i rehabilitacija. Kragujevac: Medicinski fakultet.			
Kunej, D., Stanković, T. (2000). Praktikum fizikalne terapije. Beograd: Medicinski fakultet.			
Број часова 120 (4+4)	Теоријска настава: 60	Практична настава: 60	
Остали часови: 105			
Методе извођења наставе:			
Теоријска настава - усмено излагање, видео (power point) презентација, дискусија.			
Практична настава - вежбе, приказ пацијента, демонстрације вештина, усвајање вештина, семинарски радови, дискусија.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	Практични испит	20
практична настава	15	Усмени испит	30
семинарски рад	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....)			

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: КЛИНИЧКА КИНЕЗИТЕРАПИЈА 2			
Наставник: Саша Р. Милићевић, Игор П. Поповић, Раде Д.Бабовић			
Сарадници: Марија Б. Ђорђевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 7			
<p>Циљ предмета: Дефиниција, појам и задаци клиничке кинезитерапије, улога терапеута у савременој рехабилитацији, историјски развој клиничке кинезитерапије и нове правце у развоју, тимска сарадња и деловање у различитим организационим јединицама: у амбулантно-диспанзерским, амбулантно-патронажним, болничким и клиничким установама, у центрима за рехабилитацију и у установама социјалне и социјално-здравствене заштите. Упознавање значаја увођења и спровођења стандарда у струци, процеса планирања и организације рада у рехабилитацији. Упознавање са специфичностима функционалне процене, мерних инструмената, и тестова за утврђивање поремећаја функ. локомоторног система и принципе сачињавања кинезитерапијског плана.</p>			
<p>Исход предмета: Упознавање са специфичностима функ. Процене, мерним инструментима и тестовима. Утврђивање поремећаја кардиоваскуларног и респираторног система и принципи сачињавања кинезитерапијског плана, и реализације кинезитерапијског програма. Специфичности третмана код особа са акутним и хроничним кардиолошким обољењима, код последица исхемије срца у коронарној јединици, у хирушкој интензивној нези након кардиохирушких операција, стентова итд.. Специфичности третмана код опструктивних болести плућа, бронхијалне астме, цистичне фиброзе и код особа са рестриктивним болестима плућа.</p> <p>Упознавање са специфичностима функ. Процене пацијената са различитим облицима онколошких обољења и гинеколошких болести (запаљења, тумора, стања после гинеколошких операција, итд.), као и принципе сачињавања кинезитерапијског плана и реализације кинезитерапијског програма код ових болесника.</p> <p>Да упозна специфичности функционалне процене, мерне инструменте и тестове за утврђивање последица урођених аномалија, равојних сметњи и поремећаја, вишеструких поремећаја, акутних и хроничних дечијих болести, сва ортопедска и хируршка стања у дечијем узрасту. Да научи, препозна и комуницира са децом са менталном ретардацијом, аутизмом, оштећењем вида, оштећењем слуха, и да научи специфичности приступа и третмана код те деце.</p>			
<p>Садржај предмета:</p> <p><u>Теоријска настава</u> У складу са свим горе предходно наведеним циљевима и задацима, теоријска настава из клиничке кинезитерапије, савладава све потребне теоријске садржаје у следећим областима: у кардиологији, пулмологији, онкологији, гинекологији, акушерству и педијатрији.</p> <p><u>Практична настава.</u> Кроз вежбе (ниво демонстрација) и практичну наставу (ниво увежбавања вештина), студент усваја знање и вештине потребне за функционалну дијагностику, као и планирање и спровођење свих облика кинезитерапије као и одговарајућих метода и техника у кинезитерапијском третману.</p>			
<p>Литература: М.Јевтић, Клиничка кинезитерапија, Медицински факултет, Крагујевац, 2001., Бабовић, Р. (2010). Живети усправно после повреде кичмене мождине. Београд: Бататисак. Nešić, B., Ristić, V., Ristić, M., Lazić, S., Komljenović Arsić, G., Jevtović, I., Popović, S., Marjanović, N. (2008). Reumatologija sa fizijatrijom u reumatologiji. Beograd. Kineziterapija u procesu rehabilitacije obolelih od kardiovaskularnih bolesti. Miljana Pavlovic VMS BEOGRAD 2002 Kineziterapija u reumatologiji. Miljana Pavlovic VMS BEOGRAD 2003 Kineziterapija kod povreda i oboljenja perifernog nervnog sistema. Lepasava Jovanovic Stevan Jovic 1999 Beograd Kineziterapija respiratornih poremećaja Mila Popovic, Stevan Jovic, 1995 beograd Povrede ekstremiteta, lecenje i medicinska rehabilitacija Žarko Nikolić Beograd 2009</p>			
Број часова активне наставе: 120 (4+4)	Теоријска настава: 60	Практична настава: 60	
Остали часови: 105			
Методе извођења наставе: Предавања (ниво информација) Практична настава: Вежбе (ниво демонстрација) и (увежбавање вештина)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	Писмени испит	50
практична настава	20		
семинарски рад	20		

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА У РЕХАБИЛИТАЦИЈИ			
Наставник: Срећко Т. Потих			
Сарадници: Јелена М. Лаковић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Циљ предмета: Савладавање основних принципа методологије истраживања и стицање вештина потребних за израду стручних пројеката. Изучавање метода и начина стручно-научног сазнања, односно улоге теорије методологије у планирању и изради стручно-научних истраживања. Оспособљавање за практичну примену одређених метода у научно-истраживачком, као и у стручном раду у разним областима рехабилитације.			
Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени за самостални истраживачки рад, за уочавање проблема и постављање проблемског оквира као и конкретних предмета и метода истраживања, за презентацију и публиковање стручно-научних информација, писање стручних пројеката, валоризацију и евалуацију сопствених и других истраживања.			
Садржај предмета:			
<i>Теоријска настава</i>			
Општи појмови науке и научне методе. Карактеристике и поделе истраживања. Етика истраживачког рада. Биомедицинска истраживања. Епидемиолошке студије (дескриптивне, аналитичке, експерименталне студије). Дизајн и терминологија клиничког испитивања. Рехабилитација заснована на доказима. Класификација научног рада, врсте научних радова, чланци блиски научним. Иновације у рехабилитацији. Извори информација, проналажење информација (доказа), претраживање база података, претраживање интернета. Писање научног / стручног рада. Цитирање литературе у научно/стручном раду. Техничка припрема научног / стручног рада. Техничка припрема завршног рада. Основни елементи завршног рада. Израда завршног рада. Презентација стручног рада.			
<i>Практична настава</i>			
Обрада предходно поменутих поглавља. Примена различитих метода кроз облике симулације и конкретног извођења одређених поступака и процедура у истраживачком раду и решавању проблема. Студенти спроводе анкете, интервјуе, студије случаја и др. Анализа релевантних стручних пројеката. Анализа студентских стручних пројеката који предствљају припрему за израду завршног рада. Увешбавање правила писања истраживачког рада.			
Литература:			
Рејчић, В. (1995). Metodologija empirijskog naučnog istraživanja. Beograd: Defektološki fakultet.			
Број часова активне наставе: 60 (2+2)	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе			
Предавања, презентације, аудио визуелне вежбе, семинарски рад, истраживачки прилози (сваки студент изабира одређени метод, кога елаборира и примењује на одређеном узорку или студији случаја) и др.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	Писмени испит	50
практична настава	10		
нацрт	30		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....)			

Студијски програм : Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета МЕДИЦИНСКА ПСИХОЛОГИЈА СА НЕУРОПСИХОЛОГИЈОМ			
Наставник: Никола М.Петровић, Санда Ј. Рашковић Ивић,			
Сарадници: Санда З. Станковић, Бејан Р. Шаћири			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ 5			
Циљ предмета јесте да омогући балансирану презентацију теоријских, емпиријских и клиничких аспеката ове нове, савремене гране клиничке психологије, како би се обезбедило темељно разумевање улоге психолошких фактора у болести и здрављу, односно разумевање специфичних психосоматских и сомато-психичких релација. Нпр. како стрес, емоције и понашање могу утицати на физичко и психичко здравље и обрнуто како физичка болест и хендикеп могу утицати на психу.			
Исход предмета: знања и вештине практично усмерене на примену, а тичу се деловања психолошких чинилаца у лечењу, рехабилитацији, превенцији ментално и физички оболелих пацијената као и теоријска знања о психосоматским и сомато-психичким обољењима.			
Садржај предмета <u>Теоријска настава</u> обухвата историју настанка здравствене психологије и њен предмет проучавања, психо-социјални модел наспрам биомедицинског модела болести, стрес и његов однос са болешћу, моделе понашања у вези са здрављем, клиничке слике развојних поремећаја, поремећаја у адолесценцији и одраслом добу, методе и технике откривања, превенирања и интервенисања, психолошке аспекте кардиоваскуларних болести, психонеуроимунологију, процену стандарда квалитета живота у рехабилитационом поступку и породицу као учесника у рехабилитацији; Неуропсихологија и дијагностички тестови. <u>Практична настава.</u> Садржи прораду градива пређеног на часовима предавања кроз давање приказа случајева из праксе и приказа психолошке проблематике код појединих пацијената, као и решавање одређених практичних задатака кроз које би студенти требало да препознају и идентификују понуђене психолошке концепте, тако практично показујући да су их добро разумели.			
Литература: Desimirović, V. (1997). Medicinska psihologija sa osnovama psihopatologije. Beograd: Nauka. Павловић, Д. М. (2003). Дијагностички тестови у неуропсихологији. Београд. Berger, J., Mitić, M. (2009). Klinička psihologija. Beograd: Centar za primenjenu psihologiju.			
Број часова активне наставе: 60 (2+2)	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе : предавања, вежбе, презентације, дебате, едукативни филмови, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
похађање и активност у току предавања	20	Писмени испит	60
практична настава	15		
приказ случаја	5		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: КИНЕЗИОТЕЈПИНГ			
Наставник: Сандра Н. Иланковић Сарадник: Марија Б. Ђорђевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Циљ предмета: Омогућити студентима да науче основе Кинезиотејпинг методе и технике примене код различитих обољења и повреда. Студенти ће током наставе стећи теоријске и практичне основе примене Кинезиотејпинг методе код спортских и других повреда локомоторног система, поремећаја циркулације као и повреда и обољења периферног и централног нервног система. Посебно је значајно да ће бити обучени за модулацију и редукацију бола код болних синдрома различитог узрока.			
Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да: Идентификују и опишу поремећаје настале као последица оштећења меких ткива, периферне циркулације, периферног и централног нервног система и индикације и технику примене Кинезиотејпинг методе код тих патолошких стања. Знаће метод постављања, правилно коришћење траке и познаваће технике притиском и смањењем притиска на ткиво. Познаваће два начина уклањања траке са коже и то скидање траке са коже и скидање коже са траке. Студенти ће бити оспособљени за примену Кинезиотејпинг методе у превенцији повреда локомоторног система.			
Садржај предмета: <u>Теоријска настава</u> Историјат, номенклатура и значај Кинезиотејпинг методе; врсте трака које се користе; индикације и принципи примене њене примене код оштећења меких ткива, других повреда и обољења мишићно-скелетног система, поремећаја периферне циркулације, оштећења периферних нерава и централног нервног система; могућности превенције оштећења локомоторног система у току радних и спортских активности коришћењем Кинезиотејпинг методе. <u>Практична настава</u> Номенклатура и врсте трака које се користе; принципи рада са Кинезио Тејпинг тракама; едукација и практична примена и увежбавање Кинезио тејпинг методологије код оштећења меких ткива, других повреда и обољења мишићно-скелетног система, поремећаја периферне циркулације, оштећења периферних нерава и централног нервног система; едукација и увежбавање практичне примене Кинезио тејпинг методологије у превенцији оштећења локомоторног система у току радних и спортских активности.			
Литература: Основна: Кинезиотејпинг Приручник, Кинезио Тејпинг Удружење, 1998. Kenso Kase, Jim Wallis, Tsuyoshi Kase (2003) Clinical Therapeutic Application Kinesio Taping Manual.			
Број часова активне наставе: 45 (2+1)	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15	
Остали часови: 30			
Методе извођења наставе: Настава се изводи кроз предавања, практичне демонстрације и самосталне примене научених техника.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
теоријска настава	20	Практични испит	30
практична настава	20	Усмени испит	30
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....)			

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ФИЗИОТЕРАПИЈА У СПОРТУ			
Наставник: Раде Д. Бабовић Сарадник: Слободан С. Суботић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Циљ предмета: Упознавање са основним принципима и специфичним потребама рехабилитације у спорту и стицање знања о специфичностима тренежног процеса и адаптиране физичке активности различитих особа .			
Исход предмета: Усвајање знања о основним принципима и специфичним потребама рехабилитације у спорту.			
Садржај предмета: <u>Теоријска настава</u> Упознавање са основним принципима и специфичним потребама рехабилитације у спорту и стицање знања о специфичностима тренежног процеса и адаптиране физичке активности различитих особа . <u>Практична настава.</u> Стицање вештина рехабилитационих процедура, различитих физикалних процедура у превентивне сврхе ради побољшања кондиционих способности , као и у терапијске сврхе.			
Литература: Основна: Banović, D. i sar. (2006). Povrede u sportu. Beograd: DRASLAR PARTNER. Richard Higgins Peter Brukner Bryan English (2009) Osnove sportske medicine. Beograd: Data Status. Povrede ekstremiteta, lečenje i medicinska rehabilitacija Žarko Nikolić Beograd 2009			
Број часова активне наставе:	Теоријска настава:	Практична настава:	
45 (2+1)	30	15	
Остали часови: 30			
Методe извођења наставе: Предавања (ниво информација) Практична настава: Вежбе (ниво демонстација) и практична настава (увежбавање вештина)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	Писмени испит	50
практична настава	20		
семинарски рад	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....)			

Студијски програм : Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ПСИХОЛОГИЈА БОЛА			
Наставник: Никола М.Петровић, Тања Љ.Иланковић			
Сарадници: Санда З.Станковић, Бејан Р. Шаџири			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ : 4			
Циљ предмета Циљеви предмета су да студенти усвоје интегрални, мултидисциплинарни приступ у процени и третману бола, заснован на биопсихосоцијалном моделу бола, да науче принципе свеобухватне процене бола и утицаја бола на квалитет живота, могуће психолошке реакције на бол и конкретне психолошке технике процене и третмана бола. Затим, циљеви су и да студенти науче да препознају препреке ефикасном третирању бола, као и које варијабле утичу на перцепцију и одговор на бол, да науче улогу психолошких и социокултурних фактора у различитим болним стањима и болним синдромима, да разумеју хронични бол, да увиде важност интервенција у актуној фази да би се спречио хроничитет, да науче да препознају искривљена уверења о болу како код појединца тако и у друштву и да их оспоравају. Такође, циљ је и да студенти науче важност психолошких варијабли у третману - самоефикасност, самопоштовање, едукација пацијента и породице, принципе сарадње са другим професијама, итд.			
Исход предмета Исход предмета је да студенти науче да примене актуелна знања из психологије на све аспекте процене, неге и третмана пацијената који трпе бол, базирана на тренутно важећим дефиницијама, теоријама бола и изворима научних доказа.			
Садржај предмета <u>Теоријска настава</u> Обухвата предмет, циљеве, задатке, дефиниције и методолошки оквир савремених истраживања предмета психологије бола; биопсихосоцијални модел бола; основну поделу бола; релације бола и свесности; фантомске болове; психолошке методе и технике за процену бола; психолошке технике за руковођење/усмеравање бола; когнитивно - бихејвиоралну терапију бола; бол код деце; хроничне болове; бол код специфичних група болесника; неосетљивост на бол и превентивне мере и едукацију. <u>Практична настава.</u> Подразумева разматрање приказа пацијената и увежбавање психолошких вештина и процедура дијагностике и терапије бола.			
Литература: Berger, D. (1997). <i>Zdravstvena psihologija</i> . Beograd: Društvo psihologa Srbije. Jovanović, J. (2006). <i>Terapija bola</i> . Beograd. Elit – Medica.			
Број часова активне наставе: 45 (2+1)	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15	
Методe извођења наставе : предавања, вежбе, презентације, интерактивни рад и дискусионе и радне групе за решавање задатака, вежбање техника релаксације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
похађање и активност у току предавања	20	писмени испит	60
практична настава	15		
приказ случаја	5		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм: Струковни физиотерапеут			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, први степен			
Назив предмета: ИНФОРМАТИКА СА СТАТИСТИКОМ У ЗДРАВСТВУ			
Наставник: Срећко Т. Потих Сарадник: Милош З. Тошић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Циљ предмета: Усавршавање струковног терапеута за примену здравствено статистичке и информационе технологије у здравству. Усавршавање основних терапеутских знања и вештина у области здравствено статистичке и информационе технологије у здравству. Стицање знања и вештина о савременим стремљењима у здравствено статистичким и информационим технологијама у здравству. Овладавање терапеутским процедурама, неопходним у здравствено статистичким и информационим технологијама у здравству. Усавршавање вештина неопходних за здравствено статистичке и информационе технологије у здравству. Оспособљавање терапеута за вођење одговарајуће документације у вези здравствено статистичких и информационих технологија у здравству. Оспособљавање терапеута за истраживања у рехабилитацији у области здравства, коришћењем здравствено статистичке и информационе технологије.			
Исход предмета: Терапеут је оспособљен за извођење одређених процедура здравствено статистичке и информационе технологије. Терапеут је оспособљен да прати проблематику здравствено статистичке и информационе технологије и правовремено даје одговарајуће предлоге. Терапеут је оспособљен да води терапеутску документацију у вези здравствено статистичке и информационе технологије. Терапеут је оспособљен да, заједно са осталим члановима тима, спроводи методе здравствено статистичке и информационе технологије у здравству. Терапеут је оспособљен да врши истраживања коришћењем здравствено статистичке и информационе технологије у здравству.			
Садржај предмета			
<u>Теоријска настава</u> Здравствено статистички систем, Евиденције у здравству, Медицинска документација, Здравствено статистички извештаји, Извори података, Информациони системи, Здравствени информациони систем, Пројектовање информационих система, Базе података, датотеке, апликације, Обрада података, Дескриптивна статистика, Аналитичка статистика, Писани стручни радови.			
<u>Практична настава</u> Рад у малим групама, вежбање на рачунарима.			
Литература: Јањанин М. и сар: Основи здравствене статистике. Стоматолошки факултет, Универзитет у Београду, 2003. Milan Milosavljević, Mladen Veinović, Gojko Grubor (2009) Информатика. Београд: Универзитет Сингидунум.			
Број часова активне наставе: 45 (2+1)	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15	
Методе извођења наставе Наставничково излагање, Power point презентација, повезивање теорије са примерима из праксе, активно учествовање студената у виду дискусија, семинарских радова и доласка на консултације (наставници доступни једном седмично у току семестра).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	Усмени испит	60
практична настава	10		
семинарски рад	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....)			

Студијски програм: Струковни физиотерапеут	
Врста и ниво студија: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ, СТУДИЈЕ ПРВОГ НИВОА	
Назив предмета: Клиничка летња стручна пракса 3	
Наставници задужени за организацију стручне праксе: Раде Д. Бабовић, Игор П. Поповић, Саша Р. Милићевић, Марија Б. Ђорђевић	
Број ЕСПБ: 6	
Услов: Одслушани предмети треће године	
Циљ Циљ стручне праксе је усвајање и самостално извођење физиотерапијских знања и вештина. Струковни терапеут ће у оквиру стручне праксе овладати вештинама за тимски рад и сарадњу са стручњацима из свих релевантних струка у постизању стручних и научних циљева здравствене заштите.	
Очекивани исходи Струковни терапеут ће након обављене стручне праксе имати усвојена знања и вештине за рад у ужем стручном подручју физиотерапије, самосталну и одговорну примену уже стручног подручја физиотерапије, укључивање у процес планирања, организовања и вођења физиотерапијске праксе унутар установа здравствене заштите и рехабилитације, учествовање у стручним пројектима који се баве применом физиотерапијских програма, метода и концепата.	
Садржај стручне праксе	
Протетика и ортотика	180
Клиничка физикална терапија 2	180
Клиничка кинезитерапија 2	180
Кинезиотејпинг	30
Физиотерапија у спорту	30
Број часова, ако је специфицирано	600
Методe извођења Методe извођења су проблемска настава, дискусија, демонстрација. Увежбавање вештина кроз практичан рад у непосредном контакту с болесником под надзором, кроз рад у групи, рад у пару и самосталан рад.	
Оцена: Студент добија у школи упут за обављање клиничке праксе, са којим се јавља у одговарајућу здравствену установу где ће је обавити. По завршетку стручне праксе студент предаје наставнику задуженом за реализацију стручне праксе дневник стручне праксе са описом активности које је обављао током трајања стручне праксе, односно потврду да је пракса обављена. Наставник својим потписом у индексу верификује да је студент успешно обавио стручну праксу уз стицање одговарајућег броја ЕСПБ, што омогућује студенту да уз остале потписе овери одговарајући семестар.	

Студијски програм: Струковни физиотерапеут
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, први ниво
Завршни рад
Број ЕСПБ: 12
Услов: одслушана настава, положени испити, обављена клиничка пракса.
Циљеви завршног рада: Радећи завршни рад студент се оспособљава да учествује у истраживачком раду, да се упознаје са методологијом истраживања у области рехабилитације, да се оспособи да обрађује податке из документације и шире, да адекватно приказује резултате, доноси закључке у области коју истражује, и на основу тога валоризује свој рад, предлаже мере и унапређује област рехабилитације.
Очекивани исходи: Оспособљавање студената да индивидуално и тимски учествују у свим облицима истраживачког рада у области рехабилитације.
Општи садржаји: Завршни рад представља истраживачки рад студента у коме се он упознаје са методологијом истраживања у области хабилитације и рехабилитације. Завршни рад се ради из стручно апликативних предмета и односи се на истраживања у области хабилитације и рехабилитације на свим нивоима здравствене заштите (примарни, секундарни и терцијарни) и на свим нивоима имплементације стучних активности струковних терапеута у области превентиве, лечења, рехабилитација болесника. Истраживања се спроводе у области функција и компетенција струковних терапеута. Након обављеног истраживања студент припрема завршни рад у форми која садржи следећа поглавља: увод, циљеви, методе истраживања, резултати и дискусија, закључак и литература.
Методe извођења: У припремним разговорима са наставником - ментором, студент дефинише тему свог истраживања, договара се око дизајна истраживања и добија упутства за прибављање неопходне литературе. Потом, у сарадњи са ментором изводи испитивања, сакупља резултате и статистички их обрађује. У завршном делу рада, код израде дискусије и доношења закључака, консултује се са ментором. На крају студент усмено брани завршни рад пред трочланом комисијом.
Оцена (максимални број поена 100)
Максимална дужна 1 страница А4 формата
Завршни рад ако постоји мора обавезно бити представљен у књизи предмета